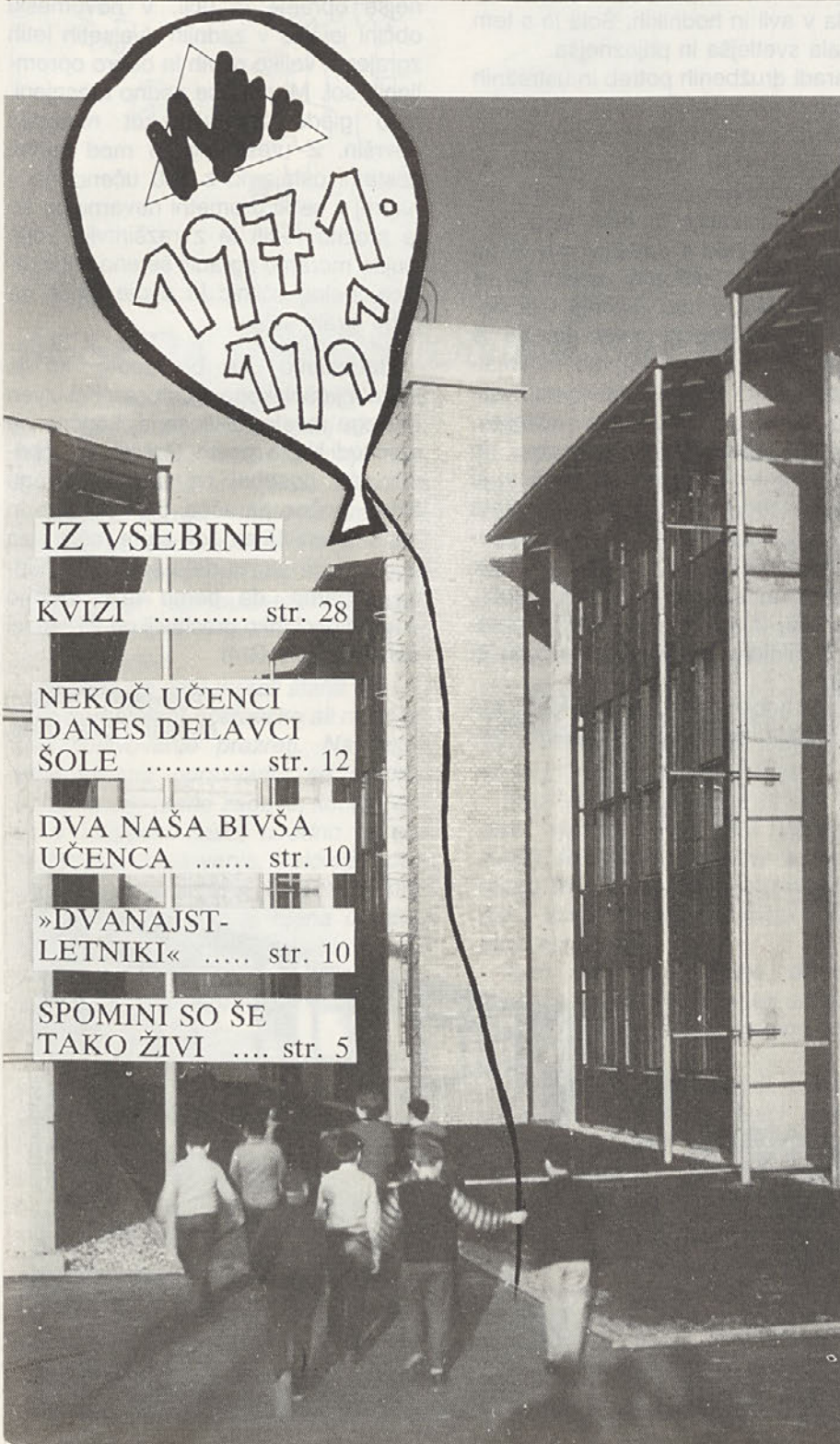

NAJČA, GLASILO OSNOVNE ŠOLE GRM, NOVO MESTO

LETNIK IV, december 1991, št. 1

IZ VSEBINE

KVIZI str. 28

NEKOČ UČENCI
DANES DELAVCI
ŠOLE str. 12

DVA NAŠA BIVŠA
UČENCA str. 10

»DVANAJST-
LETNIKI« str. 10

SPOMINI SO ŠE
TAKO ŽIVI str. 5

Na prvi konferenci učiteljskega kolektiva sem jih pozdravil: »Spoštovane tovarišice in cenjeni tovariši!« Ugotovili so, da so cenjeni zato, ker jih je malo, v šestdeset članskem učiteljskem zboru je bilo le pet učiteljev. Redkost je cenjena.

Šola je bila ob ustanovitvi imenovana za »ogledno šolo«, kjer naj bi učitelji vseh dolenskih osnovnih šol dopolnjevali svoje znanje. Naši učitelji so jim prirejali učne ure, predavanja, vaje itd. Zato smo bili na šoli večkrat cele popoldneve. Tako so me takratni občinski možje, katerih žene so bile učiteljice na naši šoli, nekoč 'napadli': »Kaj pa počenjate na 'tvoji' šoli, da naših žensk ni nikoli doma?« Ko sem jim povedal, kaj delamo, so, vprašali: »Pa bodo, zato ker več delajo, tudi več plačane?« Bodo, če boste dali več denarja! Moram pa reči, da se niso kaj posebej izkazali. Tako lahko rečem, da takratni oblastniki niso bili nič dosti boljši od današnjih. No, mi smo kljub temu nekaj let opravljali naloge ogledne šole in mnogi dolenski učitelji se še danes s hvaležnostjo spominjajo te pomoči.

Upravni prostori še nekaj časa po odprtju šole niso bili urejeni. Tako smo ravnatelj, pomočnik ravnatelja, tajnica in računovodkinja bili vsi v enem prostoru, vsak v svojem kotu. Ko nas je obiskala ravnateljica iz Šmihela, profesorica Mihelčičeva, se je od srca zasmejala in rekla: »Pri vas pa je tako kot v kakšnem vojaškem štabu na terenu.« Pa smo se vsi skupaj nasmejali.

Šola je prinesla v okolje novo življenje. Ker prej tukaj ni bilo šole, so se krajani prva leta množično udeleževali naših prireditev, razstav, športnih tekmovanj. Posebej so mi ostale v spominu interne zabave učiteljskega zbora, na katerih smo se zabavali, sprostiti, razvedrili in poravnali vse majhne prepire ter pozabili vsakodnevne skrbi. Potem je delovni polet vedno porastel. Spominjam pa se, da je tudi za učence poleg učenja bilo nešteto drugih aktivnosti, ki so jih bogatile. Upam, da je tako tudi sedaj in da bo tako tudi vnaprej.

Ob 20-letnici želim OŠ Grm, da bi imela bistro, živahne in radovedne učence ter dobrohotne in modre učitelje.

Miroslav Vute,
prvi ravnatelj OŠ Grm

Ob 20-letnici šole

Šolski časopis Najča je glasilo, ki je namenjeno ustvarjanju predvsem učencev Osnovne šole Grm. Seveda smo na časopis ponosni tudi učitelji in vsi delavci šole, kajti znano je, da dosega to naše glasilo precejšen ugled ne le na novomeškem, temveč tudi širšem slovenskem prostoru.

V letošnjem letu praznuje šola zelo pomembno obletnico, 20-letnico svojega življenja in dela. Prav zaradi tega nam učenci ne boste zamerili, če si bomo tokrat več prostora vzeli učitelji, ki vam želimo v svojih prispevkih predstaviti OŠ Grm skozi njenih in naših dvajset let.

Šola na Grmu je bila zgrajena s sredstvi, zbranimi s samoprispevkom vseh krajanov Novega mesta. Tisti učitelji, ki smo bili sprejeti na delo v to novo in takrat zelo moderno šolo, smo bili zelo navdušeni, predvsem nad telovadnico in bazenom, zato nismo niti opazili, da so vse stene zunaj in znotraj betonske in temno sive. Hodniki pa so bili nizki in temni. Enako temne so bile tudi učilnice. Vse to pa nas ni motilo pri naši zagnanosti, saj so bili drugi pogoji bistveno boljši kot tisti na stari šoli, kamor je 1800 otrok hodilo celo v treh izmenah. Tudi učenci so prišli v novo šolo z velikimi motivi za učenje. Zato so dosegali uspehe na vseh področjih. Osvojili smo veliko republiških prvenstev.

Pod vodstvom takratnega ravnatelja gospoda Slavka Vuteja in njegovega pomočnika Martina Fuisa je učiteljski zbor zelo napredoval v strokovnem smislu. Tako je šola v pedagoškem smislu naglo rasla. Zaupana ji je bila

odgovorna naloga – izvajanje hospitalijske dejavnosti. Svojo dejavnost je izvajala za področje šolstva Dolenjske, pa tudi za vso Slovenijo. Za to delo dobiva šola priznanje še danes.

Že po nekaj letih je postala nova šola na Grmu pretresna. Število učencev je naglo raslo. Največ učencev je bilo v letu 1978, kar 1027.

Zaradi velike prostorske stiske smo pričeli šolo širiti. Najprej smo prizidali in opremili zelo sodobno kuhinjo, ki ima zmogljivost 1000 kosil dnevno.

Prizidali smo manjšo telovadnico, učilnico pri bazenu, toplotno izolirali vso šolo in ji naredili belo toplotno fasado. Na novo smo prekrili streho, polepšali in osvetlili hodnike in preuredili tla v avli in hodnikih. Šola je s tem postala svetlejša in prijaznejša.

Zaradi družbenih potreb in ustreznih pogojev smo v šolskem letu 1978/79 z odlokom ustanovitelja prešli z vsemi 16 oddelki nižjih razredov v organizacijo celodnevne osnovne šole. Ta oblika organizacije in dela je gotovo veliko prispevala k nadaljnjemu dvigu kvalitete šole. Tudi učni uspehi so se dvigali iz leta v leto. Zadnja leta dosega šola visok učni uspeh (kar 65 % odličnih in prav dobrih), ob minimalnem osipu. Ti rezultati kažejo na kvaliteto in ustvarjalno delo učiteljev, aktivno sodelovanje učencev in nedvomno velik prispevek staršev, ki vzgledno sodelujejo s šolo. Zadnja leta se šola vključuje tudi v nekatere republiške raziskovalne projekte, kot so: eksperiment treh ocenjevalnih obdobj, fleksibilna diferenciacija v višjih razredih, didaktična prenova 4. razreda in druge.

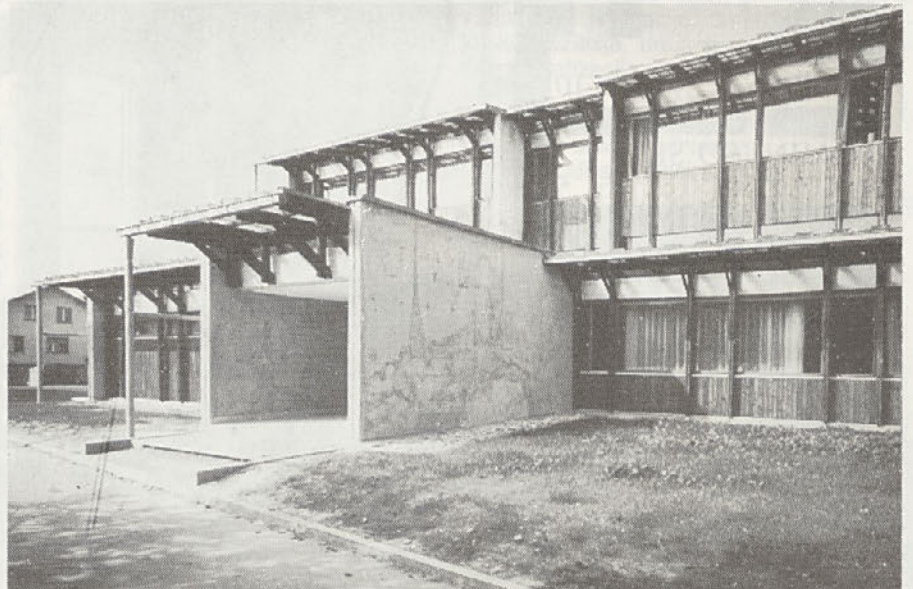
S pomočjo pokrovitelja IMV smo celo uspeli izvesti šolo v naravi v Pri-

vlakih pri Zadru. Uspehi te šole so enkratni. Ko se bodo politične razmere uredile, bomo s šolo v naravi nadaljevali. Zadnja leta si močno prizadevamo, da bi dobila naša šola svojo identiteto, svoj obraz oziroma svojo dušo. Šola naj bi bila kar najbolj prijazna in informativna, na vsakem koraku naj bi obdržala svoj življenjski utrip. S prizadevnostjo in iznajdljivostjo naših učiteljev, ki skušajo biti tudi inovativni, ter ob pomoči pokrovitelja nam to tudi že kar v precejšnji meri uspeva.

Seveda pa moramo – kljub 20-letni mladosti – ugotoviti, da je postala naša šola že stara in iztrošena, brez finančnih možnosti za nabavo sodobnejše opreme in učil. V novomeški občini je bilo v zadnjih dvajsetih letih zgrajenih veliko novih in dobro opremljenih šol. Mi smo še vedno utesnjeni, tako glede zunanjih kot notranjih površin. Z utesnenostjo med štirimi cestami ostajamo z 850 učenci še v naprej v veliki prometni nevarnosti. To je možno rešiti le z razširitvijo šole. Nujno moramo zgraditi še eno telovadnico, nekaj učilnic in dvoje igrišč na južni strani šole.

Računamo, da bo sedaj, ko je izgradnja šolskega prostora v KS izven Novega mesta zaključena, končno na vrsti tudi Novo mesto. Saj število učencev, še posebej na desnem bregu Krke, močno narašča. Delavci šole in starši ugotavljamo, da so te rešitve za uspešno in varno delo šole neobhodne. Upamo, da bomo tako zeleno dograditev lahko proslavili ob 25-letnici osnovne šole Grm.

Ravnatelj OŠ Grm
Marijan Špilar, prof.

SPOROČILO POKROVITELJA ŠOLE

Tradicionalno dobri sosedski odnosi med vašo šolo in našo tovarno so se v letih, ko smo postali tudi pokrovitelji šole, še okrepili. Naj kot rezultat tega sodelovanja omenim le vaš šolski časopis, ki nam je vsem v veselje in ponos in lani uspešno izvedeno šolo v naravi v počitniških prostorih IMV-ja v Privlaki.

Naše sodelovanje bo živelo tudi v bodoče, vendar v nekoliko drugačni obliki. Kot že nekateri izmed vas verjetno vedo, se je Industrija motornih vozil s 6.000 zaposlenimi preoblikovala v štiri delniške družbe. Vsaka delniška družba je sedaj tovarna s svojim zaključenim in poenotenim proizvodnim programom. Tri take tovarne je ustanovil IMV sam, te so:

- Tovarna prikolic ADRIA CARAVAN,
- Tovarna posebnih vozil TPV in
- Tovarna avtomobilskih delov in opreme TADO.

Prvi dve tovarni sta v Novem mestu, tretja pa je v Belem Manastiru v republiki Hrvaški.

Eno, in to največjo tovarno sta ustanovila IMV in RENAULT iz Francije – to je Tovarna avtomobilov REVOZ.

Lani in letos se je v novomeške tovarne iz bivšega velikega IMV-ja preselila tudi večina zaposlenih. Tako bodo tri novomeške tovarne prevzele tudi funkcijo vašega pokrovitelja.

Ob jubileju vaše šole vam v imenu vseh bivših IMV-jevcev ali sedanjih Revozevcev, Adrijašev in TPV-jevcev želim čimveč uspeha pri vašem delu.

Podpredsednik PO IMV
Andrej Bleiweis, dipl. ing.

BESEDA PREDSEDNIKA SVETA ŠOLE

Delo šole zasledujem že dolgo vrsto let in lahko rečem, da dokaj aktivno. Najprej kot oče – poteka tretje leto, kar jo je dokončal starejši sin, mlajši pa obiskuje 5. razred – nato pa kot delegat in predsednik sveta šole.

Kot oče spremljam uspehe ali neuspehe svojih nadebudnežev – skupaj z drugimi starši, z vami – vaše lepe in težke trenutke.

Seveda pa smo morali starši v svetu šole nemalokrat očetovsko ali materinsko čustvovanje prezreti. Na sejah tega organa upravljanja se namreč obravnavajo resne zadeve, kot so (zlasti v zadnjem času) izredno pereče materialno poslovanje, celovita poročila o učnih uspehih in pedagoških programih, razvoj šole in njena ureditev ter mesto v ožjem in širšem okolju, ki v našem skupnem interesu ne dovoljujejo večjih, sicer normalnih starševskih slabosti.

Zato je vaša šola tudi moja, šola vseh staršev in IMV, ki je sicer pokrovitelj, ter šola drugih podjetij in ustanov, kjer so zaposleni starši učencev, skratka naša šola. Ne bomo je »pustili na cedilu«, trdno pa sem prepričan, da velja enako za vas – učence, učitelje in vse druge delavce v njej.

In kaj naj pohvalimo, kritiziramo...?

Napisali bi lahko veliko, vendar naj po celovitem pregledu preteklih let velja splošna ugotovitev – prepričan sem, da se z njo več ali manj strinjajo

tudi drugi starši, moje idr. podjetja in ožja ter širša družbena skupnost – da je naša šola – dobra šola. To potrjujejo formalna priznanja, vsebinsko pa vaši povprečno dobri učni uspehi, »naša Najča«, in vse druge številne ter bogate izvenšolske aktivnosti, ki so ob izrednem pomanjkanju sredstev v celoti rezultat trdega dela učencev in učiteljev. Potrjujejo jo tudi vaša pripravljenost za delo, ki bo v še večjem obsegu še kako potrebna, pripravljenost učiteljev kadarkoli sodelovati s starši in še bi lahko našteval...

Tudi manjše slabosti lahko navedem, vendar se pri tem spominjam svojih šolskih let, ko smo bili učenci ravno tako razposajeni, učitelji pa ljudje z vsemi človeškimi dobrimi in slabimi lastnostmi.

Zato naj ob ugotovitvi, da večjih pomanjkljivosti ni bilo, v tej slavnostni številki ne bo mesta drobnemu kritizertvu.

Zato vam, dragi učenci, spoštovani učitelji in drugi delavci šole, ob vašem in našem jubileju, v svojem imenu in imenu sveta šole, iskreno čestitam in želim vsakemu ter vsem veliko uspehov pri učenju in delu. Želim vam tudi obilo osebnih sreč in zadovoljstva, želim pa še, da bi nadalje uspešno sodelovali, razvijali priscne človeške odnose in vezi in da bi bila šola še najprej naša šola.

Simon Drobnič

POROČILO PREDSTAVNIKOV UČENCEV

Kot predstavnici učencev bova povedali, kaj je učencem na tej šoli všeč in kaj ne.

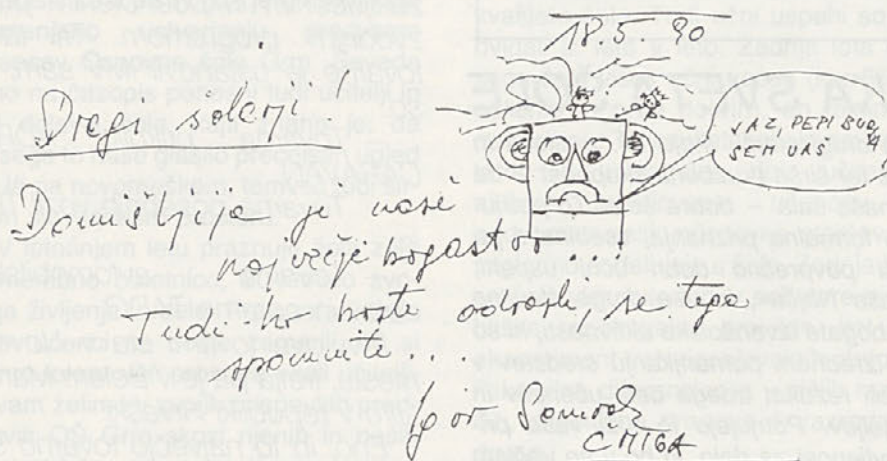
Nova garderoba je lepša in vsekakor boljša. Všeč je mnogim učencem, najdejo se pa tudi, takšni, ki jo pregodrnjajo. Skoraj vsi učenci so bili zadovoljni s temnimi hodniki in pravijo, da se sedaj na hodniku sploh ne zadržujejo toliko kot prej. Tudi z avlo niso nič kaj preveč zadovoljni, a glavni odmor vseeno prebijejo v njej. Ugotovili smo, da je časa za malico premalo (še posebej v prvi izmeni). Z uporabo bazena je takole. Bazen lahko uporabljamo pri uri telesne vzgoje. To se pravi 45 minut. V tem času se moraš pripraviti za kopanje in po kopanju si moraš posušiti lase, se preobleči... Problem je jasen, premalo časa. Nekateri učenci menijo, da bi bilo dobro, če bi bil popoldne, recimo enkrat na teden, bazen odprt in bi se lahko šli kopat.

Nekatere stvari bolj uporabljamo, druge manj. Knjižnica, ki jo poznajo vsi učenci, je najbolj uporabna. Odprta je vedno in na voljo imaš kar veliko število knjig. Tudi šolska trgovina kar dobro deluje. Pravijo, da je nižja stopnja bolj pridna za zapravljanje denarja. Na naši šoli imamo mnogo stvari, ki jih na drugih šolah niti v sanjah nimajo. Omogočajo nam, da se čim več naučimo.

Kljub vsem težavam smo ponosni, da obiskujemo našo šolo.

Maja Mioč, 6.a

Suzana Krašovec, 8.c

Drepi solerji!
Domašnja je naša
največja bogastvo...
Tudi ko boste odrasli, se tega
spomnite...

Hvala vam preres, da sem bila
na vaši šoli, ko s vama prvič
odpeli njene oči, (solre so mi
prilele v oči, ker sem na mnogih
dnekih ki take solre se dolgo ne
bodo imeli!) in takrat sem
verjela, da se boste s leti
šoli res pridnili! Doklerali
ste! Hvala vama in mojim
neje neje!

Letfordre re dan mladosti!

vaše ljube žest
25.1.1973

LEPOTA
TEME!

IN KAJ
pomenijo
te čacke!

So so
lastnoročno
napisana
poročila
ZNAMENITIH
SLOVENCEV, ki
so obiskali
našo

Vrabe dan
obiskujem
tako ljubi
ergo, sem
ZNAMENIT

Anketa:

Upokojeni delavci šole

SPOMINI SO ŠE TAKO ŽIVI

Devetindvajsetim upokojencem OŠ Grm smo zastavili vprašanje, česa se najraje spominjajo iz časov, ko so službovali pri nas. Upali smo namreč, da so tudi njihovi spomini na naše skupno delo prijetni. Iz mozaika spominov so vstali najzlahtnejši.

MARTIN FUIS, pomočnik ravnatelja:

Zaradi naglega naraščanja števila prebivalcev Novega mesta je postala pred dvajsetimi leti gradnja osnovne šole Grm nujno potrebna. Starši in šolarji s tega področja so bili navdušeni nad novo šolo. Zato se s posebnim veseljem spominjam prvega dneva začetka pouka na tej šoli.

Zelo zadovoljen sem bil, da so učenci grmske šole pri nadaljnjem šolanju lepo napredovali, kar je bila zasluga učiteljev te šole in prizadevnih staršev. V lepem spominu mi je ostalo tudi stalno strokovno izpopolnjevanje učiteljskega zbora, ki je nenehno iskal in preizkušal čim boljše učnovzgojne metode, po katerih je bil zelo znan v širšem okolju.

SONJA KOCUVAN, predmetna učiteljica slovenskega jezika:

Kakšnega posebnega dogodka se ne spominjam, vendar je v meni cel mozaik drobnih doživetij, ki tvorijo lepo sliko spominov na leta, ko sem z veseljem hodila na šolo Grm.

Prvi vtisi, ko sem prišla na novo zgrajeno šolo, so bili nekako nedoločeni. Sama stavba z nepobeljenimi zidovi in mračnimi hodniki je vzbujala v meni neko tesnobo. Učilnice bi morale biti jasne, svetle kot je svetla mladost generacij, ki naj bi se v njih vzgajale. A kmalu sem se na to privadila, saj je sivino presvetlilo veselo žvrgoljenje

otrok. Tako sem šolo vzljubila. Na ravnateljica – tov. Vuteja – imam najlepše spomine. Bil je korekten, imel je poslušnost za vse naše velike in majhne želje in potrebe. Znal je držati številni kolektiv (prišli smo iz različnih šol) v homogeni skupnosti. Nikdar ni nikogar žalil, znal je pristopiti k človeku, da si mu ustregel, še predno je izustil željo po kakšnem sodelovanju v zvezi z napredkom in ugledom šole. Spominjam se srečanja učiteljev in učencev s pobrateno osnovno šolo iz Beograda. Odnosi so bili topli, res bratski, tako da mi je težko pri srcu, ko vidim, v kaj je vse skupaj zvođenelo in odšlo.

Veliko smo delali, in to z veseljem. Šola je bila hospitacijska za učiteljstvo. Vsak med nami se je zelo trudil, da bi v nastopih uspel in dal nove smernice pouku. Tudi to je dvigalo ugled naše šole na Dolenjskem.

Spominjam se res lepih glasil, številnih uspešnih proslav. Še in še bi lahko naštevala. Precej dogodkov pa je utonilo v pozabo, ki ji vlada čas.

Še enega ne bom nikoli pozabila. Leta službovanja na osnovni šoli Grm sodijo med najlepša leta mojega učiteljevanja. In če sem prispevala k dvigu šole le droben kamenček, sem zadovoljna.

Ob dvajsetletnici šole želim učiteljskemu zboru in učencem mnogo, mnogo uspehov in lepih trenutkov, da se bodo, kot se jaz, radi spominjali na leta, ki so jih preživel v njej.

ALOJZIJA MERZEL, predmeta učiteljica matematike:

Iz časov, ko sem učila na vaši šoli, me najraje spominjam uspehov naših učencev, ki so jih dosegali na tekmovanjih. Njihovi

uspehi so bili tudi naši uspehi. In teh ni bilo malo. Najboljše učence z matematičnih tekmovanj smo vpisovali v posebno knjigo, ki jo učitelji matematike vodijo še danes.

ALMA PENCA, učiteljica razrednega pouka:

V naši šoli je vladala raziskovalna vna, ki je prevzela tudi mene. Najraje se spominjam velike delovne zavzetosti, ko smo uvajali nove postopke in načine posredovanja osnovnih spoznanj in resnic. Ko sem mladim ljudem zbudila zaupanje v svoje delo s pravičnim in poštenim ravnanjem, sem jim olajšala razumevanje in osvajanje življenjskih načel. Da so se mnogi po njih ravnali, so mi v največje veselje povedali moji nekdanji učenci, sedaj pošteni ustvarjalni delovni ljudje.

Seveda pa se res rada spominjam tudi vsakodnevnih kratkih sproščenih pogovorov s kolegicami in veselih srečanj z njimi ob posebnih priložnostih.

DANICA BUNC, učiteljica razrednega pouka:

28. 10. 1974. leta je bila na pobudo g. ravnatelja Vuteja in pokojne g. Jerebove ustanovljena prva pionirska hranilnica v novomeški občini. Imenovali so me za mentorico (pomočnico pa g. Stanko Vukšinič). V hranilnici so pomagali zelo pridno in pošteno tudi pionirka in dva pionirja. Takoj se je včlanilo 300 pionirjev.

Delo je potekalo v redu, brezplačno. Za nagrado pa smo imeli vsakoletni izlet. Enkrat smo imeli srečanje z mentorji tudi na Petrovi gori (Bihač). 28. 5. 1977. leta pa smo imeli mentorji iz vse Slovenije shod v Kranjski Gori. Takrat sem prejela »za posredovanje samoupravnih odnosov v pionirski organizaciji in za uspehe pri vzgoji mladine k varčevanju« Vošnjakovo plaketo!

Delo z učenci v šoli in pionirski hranilnici me je veselilo in sem bila med njimi srečna. Zaradi obolele noge sem šla predčasno v pokoj, moje mesto v hranilnici je prevzela g. Alma Penca.

TEA BAJEC, predmetna učiteljica biologije in kemije:

Kaj je osnovna šola Grm res stara že dvajset let? Sem res že sedemnajst let upokojenka? Pa se mi zdi, kot bi jo zapustila lani! Spomini so še tako živi!

S kakšnim veseljem smo začeli delati v novih, tako lepih prostorih! Kar kosali smo se, kaj bi še počeli v njej. Morda bi pa le lahko prišli do akvarija, sem pomislila. Na prvi učiteljski konferenci se je moja dolgotrajna skrita želja uresničila: ob kemijsko biologijski učilnici lahko napravim akvarij!

Moj prvi svetovalec in inštruktor pa je bil zdaj že pokojni Mičo Pavlič, šef frizerskega salona Milka na Partizanski cesti. Povabil me je k sebi na dom, kjer sem si ogledala njegovih pet odlično oskrbovanih akvarijev. Kasneje je sam prišel v šolo in mi pomagal urediti mrtvi del akvarija (prod, pesek, zemljo. Prinesel mi je tudi vodne rastline in skupaj sva napolnila novi akvarij z vodo.

Ribice sem prinesla pa kar iz biološke fakultete v Ljubljani. Torej so bile visoko izobražene! Takrat in tudi kasneje sem jih nosila v polivinilni vrečki, do polovice napolnjeni z vodo. Ribice so že po poti vzbujale zanimanje, kaj šele potem v šoli! Ob našem akvariju je bilo vedno polno radovednih otrok! Včasih so dobile tudi kako pošto (listek), a žal niso znale brati. Ko sem otrokom to povedala, so jim nehali metati taka in tudi drugačna sporočila.

Akvarij sem imela zelo rada tudi jaz. Večkrat sem šla ribice še ob nedeljah krmit. Rada sem jih opazovala. Njihovo neslišno gibanje po bistri vodi med zelenjem me je pomirjalo.

Vesela sem, da je akvarij še vedno tam in še vedno živ. Meni in vsem nam je bil posebno drag in dragi so mi zdaj vsi spomini nanj.

RAFKO STANČIČ, predmetni učitelj zgodovine

Vesel sem, da se me še spominjate. Ob tej priliki bi želel najiskrenejše čestitati za dvajseti jubilej naše šole z željo, da bi v njej še naprej potekalo delo v miru in v splošno zadovoljstvo staršev, učencev in učiteljev.

Iz mojega učiteljevanja mi je ostal v spominu prijazen odnos do mene, tako s strani ravnateljstva kakor kolegov in kolegic, pa tudi pripravljenost nuditi strokovno pomoč in razumevanje za težave v privatnem življenju.

Še prav posebno pa se spominjam prijetnih družabnih večerov in skupnih izletov.

Veseli me, da sem se srečal z mladimi bratci vaše šole ob petnajstletni trane suaste. Kdor pogleda v modrine oči teh mladih bratcev, verjame, da bodo tudi kot odrasli predjetele dobre knjige.

Lezola Salvadorina

16. april 1975

Želim vam veliko uspehov v delu z mladino!

Melita Vrh-11

MAJDA ŠULN, učiteljica razrednega pouka:

Najbolj se spominjam svojih prvih učencev na grmski šoli. Imela sem jih posebej rada, ker so bili tako zagrizeni za učenje in ker sem poznala vsakega prvošolčka bolj kot kdo drug. Tako pridnih učencev nisem imela nobeno leto več. Naloge so rešili hitro, nato pa so jih hoteli še več in več.

Tako se je zgodilo, da je preprosto zmanjkalo nalog. Najbrž se to dandanes redkokdaj zgodi. Rada sem vodila recitatorski krožek, ki smo ga imeli po končanem pouku v 1.a razredu. Najprej smo se učili recitirati, nato pa je prišel čas predaha. Zabušavanje, sem imenovala ta čas. Lovili smo se po ploščadi in se igrali z žogo, včasih smo urejali knjižnico. Spominjam se časov, ko smo imele učiteljice dovolj časa, da smo med seboj poklepetale v zbornici. Spominjam pa se tudi, da so včasih prišle v šolo že upokojene kolegice, pa nobena od nas ni imela časa, da bi se pogovarjala z njimi. To je tudi razlog, da sama tako redko prihajam na šolo.

Veliko ljudi se ne zaveda, kako hitro mineva čas. Včasih si resnično želim, da bi

se za trenutek ustavil, a neusmiljeno beži. Včasih, ko me kdo na cesti pozdravi, najprej pomislim, od kje me pozna. Zgodi se, da oseba, s katero se pogovarjam, ni več učenka, ampak že učiteljica, jaz pa sem jo še čisto pred kratkim časom učila...

DRAGICA PERIC, učiteljica razrednega pouka:

Svoj poklic sem imela rada. Ni mi pa dolgčas toliko po učencih kot po sodelavcih, s katerimi sem se dobro razumela.

Najprej sem poučevala na bivši šoli Katja Rupena, ko pa so zgradili grmsko šolo, sem prišla na Grm. Najbolj me je razveselila topla šola, kajti sedanja OŠ Center ni bila centralno ogrevana. Pri pouku sem bila najbolj vesela, če sem s slabšimi učenci dosegla napredek. Nekoč je prišlo v moj razred dekle iz Nemčije brez znanja slovenskega jezika. Pogovarjali in dogovarjali sva se z risanjem in obe sva bili veseli, če sva se sporazumeli. Takoj, ko sem prišla na grmsko šolo, se je začelo hospitacijsko delo. To je bilo zamudno delo, bili pa smo veseli, ker smo dosegli izredne uspehe.

Grmski učitelji smo vedno našli kake nove ideje, ki smo jih radi razložili tudi drugim učiteljem.

Vodila sem tudi krožke, in sicer folkloro, noše pa sem šivala sama oz. s pomočjo tovarišice Golobove. Še bolj ponosna sem bila na atletski krožek, saj so nekateri moji varovanci posegli v vrh športnega sveta. Trudila sem se tudi, da bi bila pravična, če pa mi je uspelo, bodo odgovor vedeli moji učenci.

FRANCKA DULAR, učiteljica razrednega pouka in matematike:

Grmska šola je bila moja peta in obenem zadnja postaja učiteljevanja. Po desetih letih upokojitve se še vedno veselim njenih prijateljskih pozornosti.

V mozaiku spominov vstaja kot najzlahtnejši vsakoletni prvi šolski dan, ko sem spoznala nove učence, katerih razvoj sem kot razredničarka spremljala. To je bil praznik in nov začetek.

Čutila sem, da s svojo nezatno postavo ne morem narediti posebnega vtisa, zato sem na stečaj odprla srce. Tipajoče smo si prihajali naproti in polni pričakovanj tkali vezi razumevanja in zaupanja. Nobenih problemov se še nismo dotaknili, nobene skupne bolečine pretrpeli. Bili smo si kot nepopisani listi.

Spoznali smo se po imenih in si segli v roke z odkritim pogledom. Oči so zrcalo duše! Blag spomin imam na fantka z očali, ki je ta snel in me iskreno pogledal: »Da boste bolje videli, če sem priden.« Z dotikom so odšli strahovi, mislim, da se me ni nihče bal, čeprav sem na žalost zadnja leta učila samo matematiko.

Podpise večine mladih, ki so mi bili zaupani kot razredničarki, hranim v orumeneli spominski knjigi. Na prejšnji šoli so mi jo podarili, pred tridesetimi leti. Od takrat sem zadnji šolski dan prosila svoj razred za podpise. Nekateri so jih okrasili s pentljami, zvezdicami, celo s srčki in modrimi dostavki. Nekoč so mi napisali slovo v verzih s posvetilom. Vedno znova me spravlja v dobro voljo ta, zame najlepša pesmica na svetu. Žal mi z grmske šole manjkata dva letnika. Ta vrzel se mi zdi mrtvi čas, kot da ni nič preživelo. Morda me tudi zato često mučijo sanje o izgubljenih stvarih, ki pa mi nikoli ne razkrijejo obrazov.

Kadar me obide domotožje po preživetem, na slepo odprem to drago knjižico. V ljubi otroški pisavi razbiram podobe nekdanjih učencev. Slehernega obsije luč spomina: obrazki oživijo, me radoživo zro; pozdravimo se in že jih ni več. Včasih me kateri ustavi na ulici; že odrasel, komaj ga spoznam. Kako sem vesela! Ob učencih so mi ostali v lepem spominu tudi njihovi starši.

Hvala vam, ljubi moji, ki v vrtincu življenja že sooblikujete novi čas! Tudi jaz sem prejemale od vas. Osmislili ste moje življenje.

DARINKA GOLOBIČ, učiteljica razrednega pouka:

Isčem najlepši spomin iz dni, ko sem še poučevala na Osnovni šoli na Grmu. Pričakovala sem, da lepi spomini plavajo še čisto pri vrhu in se mi ponujajo: Iztrgaj nas vendar pozabi! Sprva sem pomislila, nič lažjega, saj se je v skoraj dvajsetih letih mojega poučevanja nabralo res veliko doživetij, takih in drugačnih.

Toda med brskanjem po grmskih uricah sreče sem ugotovila, da so ti trenutki shranjeni tako globoko v meni, da jih še nekaj časa ne bom mogla priklicati. Najbrž morajo tudi spomini dozoreti, da bi mogli potlej odpasti kot zdravi, zreli sadeži.

Iskreno pa lahko zapišem, da sem bila v svojem poklicu srečna vselej tedaj, ko smo skupaj z učenci poskušali razumeti življenje v vseh njegovih drobnih in velikih rečeh, ko smo skupaj potovali po svetu ravnin, se izgubljali v dolinah, pa se zopet povzpeli na vrh.

Generacije mojih učenk in učencev živijo od Slovenskih goric preko Senovega do Novega mesta. Rada jih srečam in vsemu, kar se dogaja z njimi, živo sledim. Ob tem pa se ne morem premagati, da ne bi v vsakem posebej iskala drobnega odenka tega, kar mislim, da sem jim v šoli dala tudi jaz. In to, se mi zdi, mi pomaga živeti.

MARICA ŠRAMEL, učiteljica razrednega pouka:

V spominu mi bo ostalo prijetno vzdušje med učenci v razredu, skupni uspehi in napredek pri učenju ter dobro počutje v kolektivu šole.

MARIJA REBERNIK, učiteljica razrednega pouka:

V daljnem letu 1961 sem v prvem razredu učila deklico, ki je sedaj dobra zdravnica. Ta deklica je, ko je hodila v 8. razred, napisala v šolskem spisu, da sem ji bila vedno vzor in da bi bila rada, ko bo odrasla, podobna meni. Ko sem leta 1986 odšla v pokoj, mi je poslala iz šolskega zvezka iztrgan list s tem spisom. Še vedno ga hra-

nim kot dragocen spomin in ga večkrat preberem.

Na poslovilnem srečanju ob odhodu v pokoj so mi kolegice zaželele:

... na nas nikar ne pozabi,
četudi te v šolo ne bo.

Res, v šolo pridem na obisk silno redko. Res pa je tudi, da dan za dnem mislim na lepe trenutke, ki sem jih preživela v zbornici med dobrimi, šegavimi in prijateljskimi kolegicami.

Če se pa le »zmotim« in pridem na obisk, sem vedno presenečena nad prisrčnimi in toplimi besedami, s katerimi me pozdravijo in zaželijo dobrodošlico.

Pred 20 leti se mi je grmska šola zdela ogromna stavba, v kateri se lahko tudi zgu- biš. Spominjam se prve otvoritvene konference. Z gospo Tovšakovo sva se odpravili od doma skozi Ragov log dovolj zgodaj. Toda poti do šole še nisva bili vajeni in tako se je zgodilo, da bi to konferenco, ki jo je vodil g. Vute, skoraj zamudili. K sreči se je vse dobro izteklo. To je bilo edinkrat, ko sem se bala, da bom zamudila sestanek.

Med vsem mojim učiteljevanjem ni bilo veliko lepega. Za vedno pa mi bodo ostali drobni prijetni spomini na okrog 1000 učencev, ki sem jim pomagala vstopiti v svet učenosti, in na nepozabne kolegice, s katerimi smo skupaj premagovale hude napore pri šolskih reformah, novih učnih načrtih, novi matematiki, celodnevni šoli in podobnih delih.

Lepo pa mi je, ko grem po mestu in me mnogi pozdravljajo. Veliko je mojih nekdanjih učencev, sedaj že odraslih ljudi z mnogimi življenjskimi izkušnjami. Prijetno se je pogovarjati z njimi in čutim, da sem jim, ko so bili moji učenci, nekaj pomenila.

Ob tej priliki jim želim mirno, srečno in uspešno življenje.

Sanja Ostojič in
Darja Mesojevec, 8.d

Anketa:

Dvajsetletniki naše šole

Našo šolo poznajo, odkar je na svetu! Njenih dvajset let je dvanajst naših delavcev sodoživljalo. Kaj so z našo mladenko lepega videli, veselega slišali, prijetnega doživeli? So doživeli tudi kaj žalostnega, grenkega? Osem učiteljic odgovarja na zastavljeni vprašanji.

Olga GOLOB, pomočnica ravnateljca:

Spomnim se avgustovskega dne pred 20 leti, ko smo se v nekdanji knjižnici zbrali: ravnatelj šole, iskri in odločni g. Vute, vedno iščoči in ustvarjajoči pomočnik ravnateljca g. Fuis ter učiteljski zbor, ki je nastal predvsem iz učiteljev tedanje OŠ Katja Rupena in OŠ Milka Šobar-Nataša. Veselili smo se nove šole, ki nas je rešila prenatrpanosti in izmenskega pouka, pa vendar razočarani nad tesnimi in temnimi hodniki, grobim betonom in utesnjenostjo šolskega prostora med tri ulice.

Na tej konferenci smo se opredelili za raziskujoče in ustvarjalno delo. Pol mojega življenja je bila naša šola hospitacijska šola za Dolenjsko, Posavje in Belo krajino. Pod vodstvom g. Fuisa smo s hospitacijskimi nastopi prikazovali novosti pri posameznih predmetih, nove oblike in metode dela. Izdelali smo podrobne učne načrte in učne liste, ki so »romali« po celi Sloveniji. Mnogi naši učenci, danes dobri delavci, učitelji, zdravniki, tehniki, so sodelovali pri takem pouku. Hoteli smo in hočemo več kakovosti, ki pa jo pogojujejo tudi ustrezni pogoji dela ter didaktični pripomočki, AV sredstva... V vseh letih mojega dela se nam želje na tem področju niso uresničile. Dokler bomo lahko kupovali le po eno knjigo, grafoskop, kasetofon, računalnik, vrtalnik, glasbeni instrument, TV orodje... in delali prioriteten red nakupov nujno potrebnih pripomočkov za posodabljanje pouka, toliko časa bo učiteljevo hotenje in pripravljenost premalo za HITREJŠE doseganje razvoja šolstva v svetu. Te stalne ovire na naši dvajsetletni poti smo in še skušamo premostiti z osebno zavzetostjo učiteljev. Skupna iskanja so nas učitelje strokovno in prijateljsko povezala. Zato občutim ob odhodu učiteljev, s katerimi smo delili težave, želje, hotenja in sanje, v pokoj, kot bi odšel del mene same. Upam, da so tudi njihovi spomini na naše skupno delo prijetni.

Ob rojstnem dnevu naše – grmske – šole želim, da bi vsi skupaj uresničevali že Platonova videnja, naj bo šola »PRIJAZNIH PRIZOROV IN ZVOKOV IN BO SPREJEMALA DOBRO V VSAKI STVARI... IN OD NAJRANEJŠIH LET PRITEGOVALA DUŠO K UMSKI LEPOTI IN K HARMONIJI Z NJO...«

Za jubilej čestitam učencem, staršem in vsem delavcem šole!

Marica BERGINC, učiteljica razrednega pouka:

Oh, moja mladenka, kaj sva res že 20 let skupaj?! Zdi se mi, da je bilo to šele včeraj, ko sem stopila v novo šolo, zgrajeno na enem od novomeških gričkov.

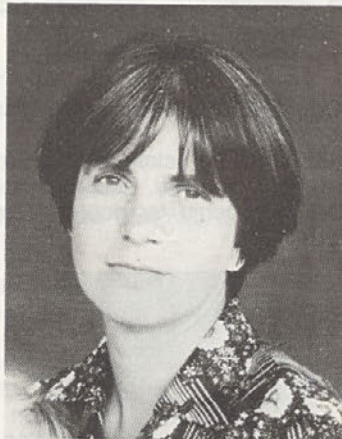
Res si bila že potrebna kozmetične nege, saj si »dala skozi« dvajset generacij po 1.000 otrok.

Verjetno tako kot mene, tudi tebe ohranja mlado in lepo nešteto mladih, željnih druženja, prijateljstva, skupnih dogodivščin in na koncu – mimogrede – spoznavanja skrivnosti začetnih učenosti; prvih korakov v svet odraslih. Svet poln negotovosti, iskanj,...

Slabe trenutke človek pozabi. Mogoče se jih spomnim le včasih, z malo grenkim priokusom. A zamahnem z roko in zopet pozabim. Lepih je več! To so, med drugim, prijazna srečanja, pozdrav, klepet (O, tovarišica, ali se me res še spomnite?) z nekdanjimi učenci.

Vendar, živeti in delati z mladimi, jih oblikovati z učenostjo in znanjem za bodočnost, človeka ohranja mladega. Otroci samo zrastejo, mi se ne postaramo!

In kaj si želim? Vse lepo!

Marija PAVLIN, učiteljica razrednega pouka:

Kar težko človek verjame, da se je zavrtelo dvajset let tako hitro naokoli. Dvajset mladih generacij, vsako leto nove, ki so bile željne novih spoznanj, mi je bilo zaupanih.

Začela sem tudi sama kot začetnica v podaljšanem bivanju v 1.c. Spominjam se tedanjih prvošolčkov. Bili so sijajna generacija, še danes jih imam pred očmi, še danes se prijazno pozdravljamo in kaj na hitro pokramljamo. In tako so prihajale naslednje generacije in naslednje... Ob koncu šolskega leta, ko smo se poslavljali, se mi je vedno zdelo, da je s temi otroki odšel tudi del mene. Prišlo je tudi do nove preoblike šole. Prišel je čas COŠ. Iz prvega razreda sem morala akcelerirati kar v četrti razred. Naključje je hotelo, da smo v aktivu

4. razreda sodelovale tri sošolke z učiteljico Anica Cvetko, Anica Škedelj in jaz. Bila pa je še ena Anica, Jožica, Sonja in Marija. Zame je bilo druženje z njimi prijetno, žal so nekatere že odšle v pokoj, Anica Škedelj pa je odšla daljno avgustovsko nedeljo za vedno. Življenjsko pot je končala v prometni nesreči. Izgubila sem sošolko, sodelavko.

Naš aktiv se je pomladil. Prišli so Bojana, Tilka pa Jožica, Alenka, Tine, Irena. Odnosi v aktivu se niso nič spremenili, le drugi ljudje so prišli. Znamo se poveseliti, pojeziti, vendar pa nas družijo prijateljstvo, razumevanje in tako naj ostane še naslednjih dvajset let.

Meta ŠTOR, učiteljica razrednega pouka:

Dvajset let je torej mlada naša šola. Tudi mi, učitelji, ki smo takrat prišli na šolo, smo bili mladi, polni ponosa, da učimo na novi šoli. Nič nas niso motili temni hodniki in sive stene. Spominjam se, kako je takratni ravnatelj vodil celotni učiteljski zbor po šoli, da smo spoznavali, kje je kaj. Kljub temu se je zgodilo, da smo se še nekaj časa zgubljali med številnimi hodniki. Koliko učencev je v teh letih šlo skozi moje roke, koliko bolj ali manj bistrskih glav prvošolčkov. Vse pa je bilo potrebno naučiti brati, pisati, računati. Zadovoljstvo je bilo, če smo z učenci dosegali lepe učne uspehe. Žalostna pa sem bila, če sem morala napisati slabo oceno. To sem vedno doživljala kot osebni neuspeh.

Najbolj ponosna in vesela sem bila takrat, ko je tudi moja starejša hčerka postala članica našega učiteljskega kolektiva. V zadovoljstvo mi je tudi, ko v zbornici srečujem svoje nekdanje učenke, danes moje kolegice.

Med grenke, žalostne spomine me zanese misel na kolegice, ki jih ni več med nami in jih tudi nikdar več ne bomo srečali. Danes je učiteljski zbor naše šole dokaj mlad. Učiteljem in učencem želim predvsem veliko zdravja, osebnega zadovoljstva in lepo prihodnost.

Stanka VUKŠINIČ, učiteljica razrednega pouka:

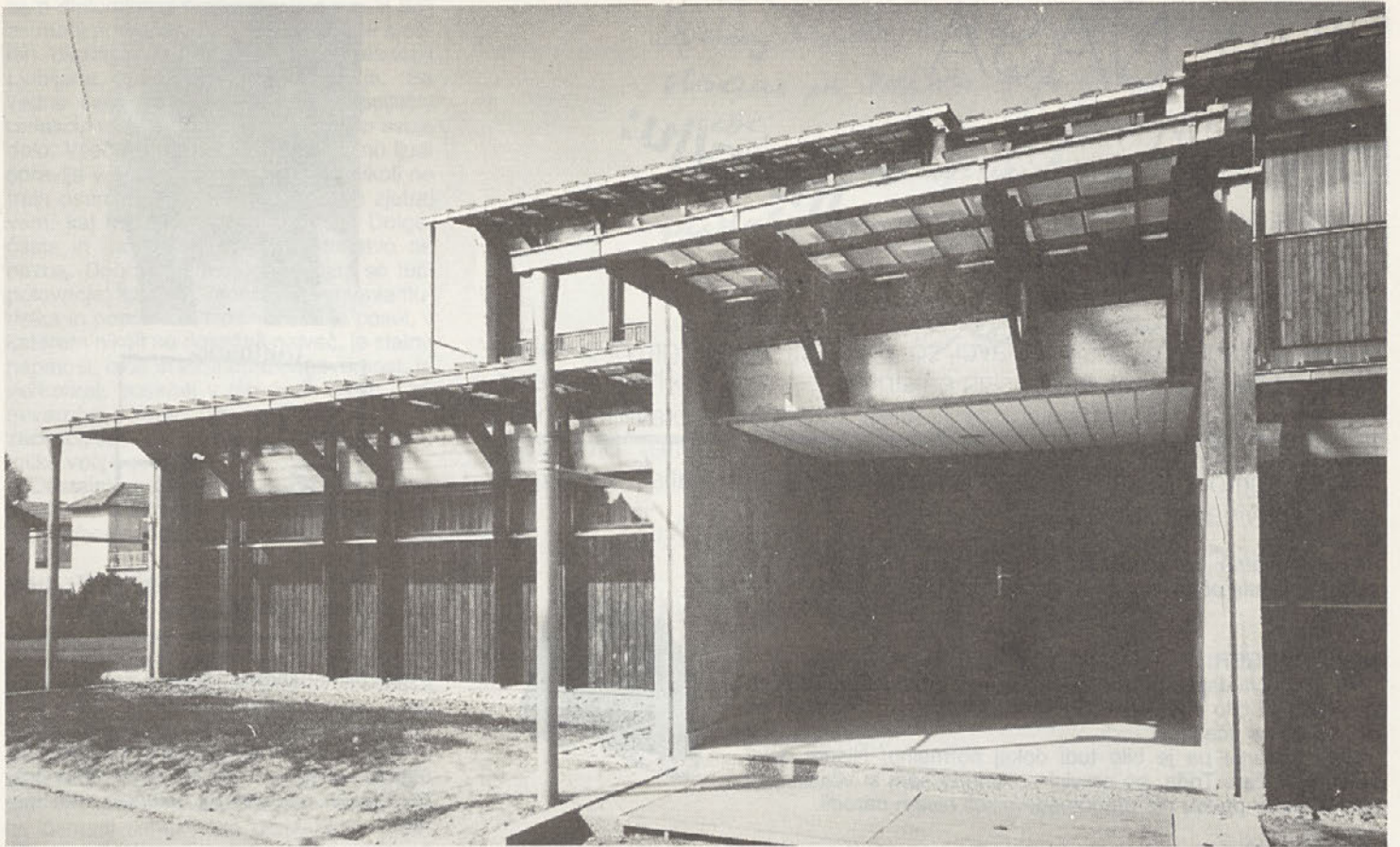
Pred dvajsetimi leti sem prišla na OŠ Grm kot tovarišica v PB. Šola je bila velika in imela je več temnih hodnikov, kot jih ima danes, a bila je zelo »nobel«. V njej so se rojevale nove metode dela pri pouku, saj je bila naša šola eksperimentalna šola, in to je še danes. Vsi delavci šole smo pridno delali, se dodatno izobraževali, hodili na ekskurzije in se tudi zabavali. Lepo je bilo.

O, pa tudi grenka doživetja so bila. Ostali smo brez nepozabnih tovarišic Rezike, Anice in Marjance in učenca Maria.

Ob njenem rojstnem dnevu ji želim, da bi se njeni delavci v njej dobro počutili in s tem prispevali tudi k boljšemu počutju naših učencev.

Vanja GAZVODA

20 let! Zamislim se. Prva leta, ko sem delala kot učiteljica v PB, rajši kar preskočim. Več prijetnih spominov imam na delo in učence drugega razreda. Rada se spominjam tudi krožka atletike za nižje razrede. Dosegali smo dobre rezultate in sode-

lovali na občinskih tekmovanjih. Veliko naših učencev je kasneje uspešno nadaljevalo pot na atletski stezi.

Ob njenem jubileju ji želim še naslednjih dvajset let uspešnega dela.

Slavka PETRIČ, učiteljica razrednega pouka:

Ali ima naša »grmska mladenka« res že 20 let? Kar ne morem verjeti!

Vendar mi to potrjujejo visoka drevesa ob Trdinovi cesti, ki so bila zasajena ob njenem rojstvu. Potrjujejo mamice in očete, s katerimi se pogovarjam o učnih uspehih njihovih otrok in o tem, kako je bilo tedaj, ko so še oni obiskovali moj 2.a razred na tej naši grmski šoli. Moje nekdanje učenke pa so mi sedaj že stanovske kolegice v tem lepem in zanimivem poklicu. Čas res neusmiljeno hiti! Vendar na šoli, kjer se dogaja vedno kaj novega in zanimivega, kjer te obkroža razigrana mladost in prijazni obrazi sodelavcev, čas sploh ni pomemben.

Naši slavljenci želim še veliko sončnih dni in srečnih šolarjev.

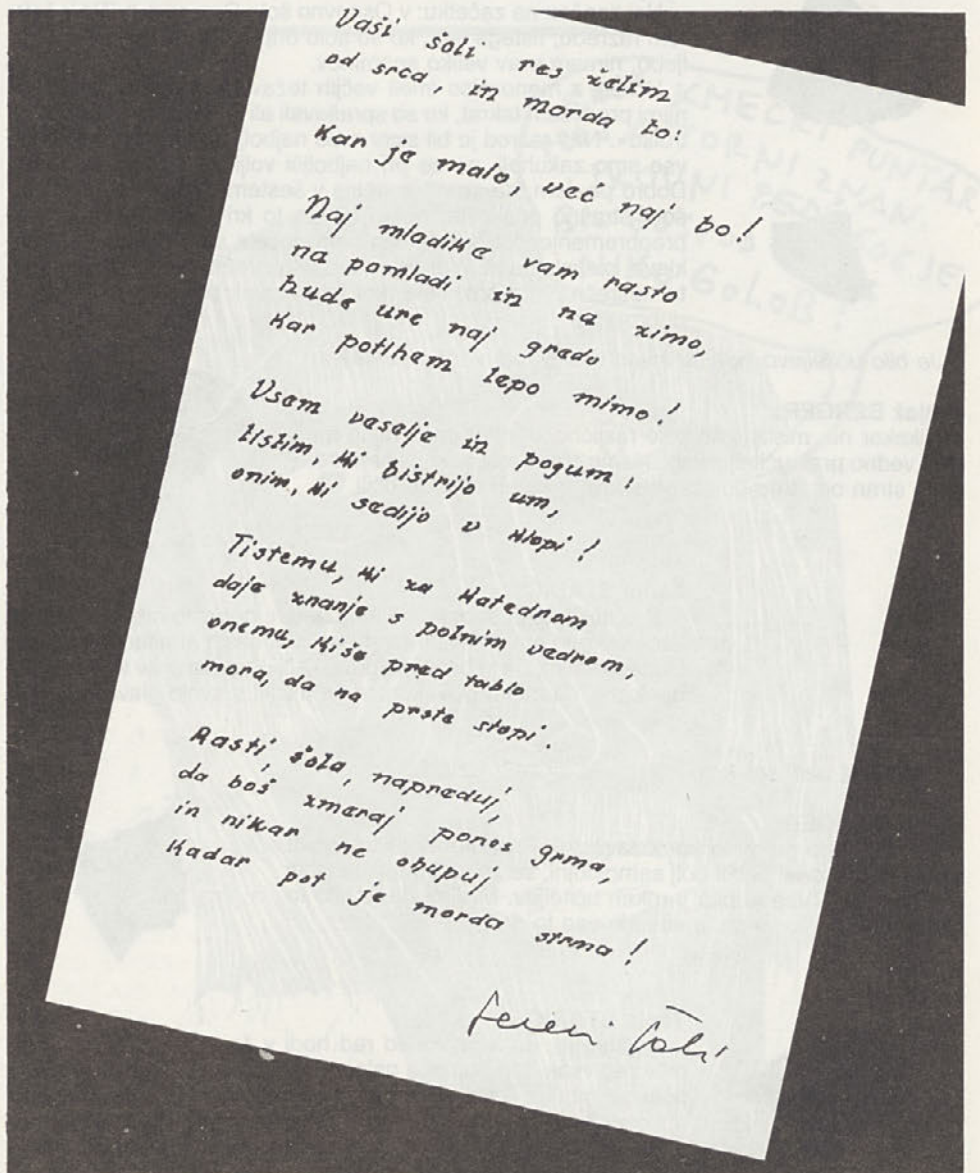
Štefka CVITKOVIČ, učiteljica razrednega pouka:

Delati 20 let na istem delovnem mestu ni malo. V vseh teh letih je bilo veliko lepih, veselih trenutkov, pa seveda tudi nekaj grenkih, ki pa jih človek skuša pozabiti.

Za vedno pa mi bodo ostale v spominu zvedave, vesele in tudi nagajive očke prvotščakov, ki so prvi šolski dan, vsa ta leta, prestopali ta prag.

Želim, da bi skozi njena vrata odšlo v svet čimveč uspešnih mladih ljudi, kar najbolj pripravljenih na življenje.

Nataša Mirčetič in
Helena Luzar, 8.c

DVA NAŠA BIVŠA UČENCA

Intervju:

Mnogi danes uspešni delavci so pred leti »gulili« grmske šolske klopi. Sanje 13, 14-letnih grmskih najstnikov so danes njihovo življenje. Postali so zdravniki, inženirji raznih strok, ekonomisti, pravniki, tehniki, prodajalci, policisti, kuharji, frizerji, medicinske sestre, profesorji... Pokramlajmo z dvema našima bivšima: režiserjem Matjažem Bergerjem in novinarko Tanjo Starič.

Predvidevamo, da ste bili po učnem uspehu odličnjak (odličnjakinja), ko ste obiskovali našo šolo. Kakšni pa ste bili po vedenju?

Matjaž BERGER:

No, moj učni uspeh ni bil odličen. Bil sem prav dober. Toda za tiste čase je bilo znanje precej strogo ocenjeno, zato sem bil vseeno dober učenec.

Moje vedenje pa je bilo tudi dokaj normalno. Nisem delal posebnih težav. Toda, po pravici povedano sem si včasih tudi želel. Vendar pa kaj res predrznega nikoli nisem naredil.

Tanja STARIČ:

Naj zanečen na začetku: v Osnovno šolo Grm sem prišla v četrtem razredu, tistega leta, ko so šolo odpri. Na ta čas, resnici na ljubo, nimam prav veliko spominov.

Učitelji z mano niso imeli večjih težav (vsaj upam), jaz pa z njimi predvsem takrat, ko so spraševali ali kadar smo pisali »kontrolko«. Naš razred je bil sicer med najbolj zloglasnimi v šoli, kaj vse smo zakuhali, pa se pri najboljši volji ne morem spomniti. Dobro pa vem, da se mi je nekje v šestem ali sedmem razredu šola strašno priskutila; ali so bili za to krivi učitelji, puberteta, preobremenjenost (v teh letih sem počela še marsikaj – igrala klavir, plesala balet...) ali vse skupaj, ne vem. Vsekakor sem tudi ta nesrečna leta preživela, kot pač človek preživi vse slabo in dobro.

Je bilo učiteljevo videnje stvari vedno tudi vaše videnje?

Matjaž BERGER:

Nikakor ne, mislili smo zelo različno, vendar pa je kljub temu imel vedno prav učitelj. Nikoli nismo smeli reči nekaj, kar je odromalo stran od strogo določene snovi, o kateri smo se učili.

Tanja STARIČ:

Z učitelji se, posebej v višjih razredih, pogosto nisem strinjala; vse velike in male krivice so me v tistih časih strašansko bolele. Danes mislim, da je bilo tako prav, kajti pogosto prav to nestrinjanje kaže, da mladi človek začneja misliti s svojo glavo.

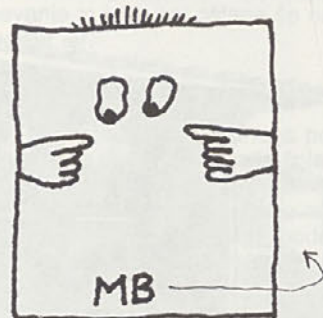
Vas je na naši šoli kdaj kaj motilo ali celo jezilo?

Matjaž BERGER:

Da. Bili smo premalo samozavestni. Pravzaprav je to kritika samih nas. Morali bi biti bolj samostojni, se znati organizirati, biti bolj pogumni. Vse je bilo v rokah učiteljev. Mislim, da je bilo to hudo narobe. Sedaj pa je seveda vse to drugače.

Tanja STARIČ:

Dejstvo je, da le malokdo rad hodi v šolo in skoraj nihče ne piše rad vsak dan domače naloge. V osnovni šoli me sicer nič ni posebej motilo. Z eno izjemo – strašno so me jezili glavni odmori, ko smo se kot jetniki v krogu sprehajali po avli. Če se prav spominjam, smo se skušali na vsak način izmakniti temu obredu in smo se družno skrivali po učilnicah.

Ste bili v osnovni šoli kdaj zaljubljeni?

Matjaž BERGER:

No, to vprašanje je zelo intimno. Naj ostane zasebna stvar. Zaljubljen sem sicer bil. Vendar naj grešniki ostanejo zamočlani.

Tanja STARIČ:

Če sem bila zaljubljena? Zdi se mi, da ves čas. Ne morem pa se spomniti, kdo je bil prvi na seznamu ljubljenih oseb: smučar Ingemar Stenmark in pevec Bob Dylan.

Ste že kot osnovnošolec (osnovnošolka) vedeli, kaj boste postali?

Matjaž Berger:

Imel sem zelo različne želje. Hotel sem postati naravoslovec, hotel sem študirati kemijo. Toda že od začetka me je zelo privlačila literatura. Rad pa sem imel tudi fiziko, matematiko...

Seveda mi je vzbudil zanimanje v tej snovi učitelj, ki je učil zelo zanimivo. V tem primeru Dobovšek. Všeč pa mi je bil tudi šport.

Tanja STARIČ:

Zelo zgodaj sem začela sanjariti o tem, kaj bom, ko bom velika. Mislim, da mi je bilo dvanajst let, ko sem se »odločila«, da bom novinarka.

Takrat sem bila prepričana, da bom pisala o glasbi v revijo Stop. Moj vzor je bil novinar, ki je sedaj moj dober prijatelj in seveda niti ne slutiti, kaj je zakrivil. V tistih časih me je najbolj na svetu zanimala glasba. Notranja politika, s katero se zdaj ukvarjam, se mi je zdela strahotno dolgočasna, skoraj tako kot fizika in kemija.

Kakšna je bila vaša pot? Kaj imate najraje v svojem poklicu?

Tanja STARIČ:

Kako sem postala novinarka? Po osnovni šoli sem končala novomeško gimnazijo in potem Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo. Postala

sem diplomirana novinarka in po neki bolj ali manj posrečeni avdiciji in celi vrsti srečnih okoliščin dobila službo na Televiziji Ljubljana, zdaj Televiziji Slovenija. Še vedno sem zaposlena v Notranjpolitlični redakciji in še vedno rada opravljam svoje delo. Všeč mi je prav to, kar običajno ljudi spravlja v grozo. Moj delovni dan nikoli ne traja osem ur; pravzaprav le redko zjutraj vem, kaj me bo tisti dan doletelo. Dolgočasje in monotonije torej novinarstvo ne pozna. Dobra plat mojega poklica so tudi potovanja, kajti po prepričanju sem avanturistka in popotnica. Novinarstvo je posel, v katerem nikoli ne dosežeš največ, je stalna napetost, izziv in strahotna odgovornost. In velikokrat, posebej v teh norih časih, tudi nevarnost. Toda zato je zadoščenje in zadovoljstvo po dobro opravljenem delu toliko večje.

Obstajajo seveda tudi slabe strani tega poklica, a o tem najbrž na tem mestu ne bi bilo najbolj spodbudno govoriti.

Matjaž BERGER:

To je težko opredeliti, saj umetnik ne opravlja svojega poklica kot delo, ampak zaradi tega, ker ga to veseli. Predvsem imam rad dramatiko. Seveda je slovenska zelo šibka, zato pa me zelo zanima stara grška dramatika. Rad imam gledališče. Najbližje mi je pa režija. Režiram tudi v abstraktnem gledališču. Rad uprizarjam tudi Shekespearjeva dela. Meni gledališče ne pomeni samo neko uprizarjanje predstave, ampak tudi pot, na kateri spoznaš odnos med žensko in moškim, mislim, da je gledališče na nek način povezano tudi s politiko.

Katere sposobnosti so po vašem mnenju tiste, ki naj bi odlikovale dobrega učitelja?

Matjaž BERGER:

Vsak predmet mora imeti druge vrste učitelja. Učitelj, ki mora začarati učenca, mu prikazati zanimivo plat predmeta.

Dijak mora dobiti pravi, zdrav odnos do učenca, ki mora biti njegov in mu ga ne smejo vsiliti učitelji.

Tanja STARIČ:

Z učiteljskim poklicem pa je tako kot z novinarstvom. Lahko ga opravljaš mimo grede ali s srcem, lahko te veseli ali pa ti je v breme. To je prav gotovo eden od najbolj zahtevnih poklicev, saj lahko že majhne napake naredijo mladim ljudem nepopravljivo škodo. Zato je težko določiti merila, kakšen naj bo dober učitelj. Predvsem strpen in razumevajoč. In pravičen, lahko tudi strog. Meni so, denimo, ostali v spominu predvsem zelo strogi, a pravični učitelji, ki so me tudi v najbolj muhastih letih prisilili, da svojo glavo uporabim tudi za bolj poduhovljene zadeve, kot so moda ali koncerti.

In še nekaj bi verjetno moral imeti dober učitelj – občutek za to, da je vsak otrok, vsak učenec svet zase, da so predvsem mladi ljudje preveč zapleteni in občutljivi, da bi lahko njihove stiske in njihova veselja zaprli v šolske predalčke in redovalnice.

BOJANA IN MAJA, 7.d

Opazuj lepoto, ki te obdaja z vseh strani in lepoto, ki jo čutiš v sebi, prislukui naravi, prislukui življenju, prislukui samemu sibi in žiti!
Mbajčan

Mladim Novomeščankam in Novomeščanom
za prijazen sprejem in lep spomin
na najlepšo hvala
7.11.78
JOŽI PUNJ

Nekdanji učenci te šole, njeni sedanji delavci

Kar petnajst jih je!

Pred mnogimi leti so morali vstopati skozi vhoda za nižje in višje razrede, zdaj smejo skozi glavna vrata. Prej so bili učenci, zdaj so delavci te šole. Opravljajo dela razrednega učitelja, predmetnega učitelja, blagajničarke, kuharice in hišnika.

KAKŠNI STE BILI KOT UČENEC (UČENKA) GRMSKE OSNOVNE ŠOLE?

Jasmina BLAŽIČ:

Bila sem srednje velika, bolj okrogla, očalarca, nikoli zadovoljna s šolsko malico, alergična na obvezne sprehode po avli. Imela sem simpatične prijateljice in nesrečno ljubezen. Z moškim delom sošolcev sem bila v pogosti borbi za žensko enakopravnost, vendar so se na mojo srečo bitke končale nezakazovano. Največkrat sem bila zmagovalka. Za modo se nisem dosti zanimala, rada pa sem menjala šolske torbe in puščice. V zelo lepem spominu mi je ostal četrti razred in razredničarka Anica Šuštaršičeva.

Alenka DAKIČ:

Na grmski šoli sem obiskovala le 8. razred. Učenje mi ni delalo preglavic. Moja najljubša predmeta sta bila likovna in telesna vzgoja. Na atletskih tekmovanjih sem se veselila svojih športnih uspehov.

Jožica KOVAČIČ:

Mislím, da sem bila takšna kot večina povprečnih učencev, ki so tista leta obiskovali OŠ Grm.

Liljana MAVSAR:

Lahko bi rekla, da sem bila kot učenka nekaj povprečnega. Do četrtega razreda sem bila odlična. Tako je vsaj pisalo v spričevalu. V petem razredu pa me je najbrž pičila kakšna taka žival, ki prinaša s seboj pozabljivost, lenobo in še kaj podobnega. To mi je namreč prineslo slabši uspeh vse do osmega razreda. No, pa vendar ne toliko slabšega, da ne bi bila prav dobra. Mislím, da kakšnih večjih težav z disciplino učitelji z menoj niso imeli.

Irena MEDLE:

V sedmem razredu sem bila prav dobra. Do sedmega razreda sem hodila v šolo v Nemčiji. Tukaj mi je bilo v začetku težko, a s pomočjo sošolke – sosede in tovarišev je kar šlo.

Mojca MIKLIČ:

Kot učenka sem bila pridna, delavna in natančna, zato so me imele učiteljice rade, jaz pa tudi njih.

Majda MOHAR:

OŠ Grm sem obiskovala v 3., 4. in polovico 5. razreda, ker smo se iz Žabje vasi preselili v Mačkovec. Na ta leta imam lep spomin. V vseh teh razredih sem izdelala z odličnim uspehom. Poučevale so me učiteljice Ljuba Tovšak, Anica Šuštaršič in Marija Jereb.

Vanja MOKOTAR:

3. razred sem obiskovala na OŠ Grm. Bila sem običajna učenka, v petem razredu pa sem se začela bolj zanimati za šport. Začela sem obiskovati gimnastiko in kasneje atletiko. Zanimal me je tudi literarni krožek in sem se vanj vpisala.

Dušan PLUT:

Lahko bi rekel, da sem bil kot večina drugih povprečnih učencev. Seveda vsakdo na določenih področjih življenja in dela odstopa od tega povprečja.

Vesna RAKUŠA:

Kot učenka nisem bila nobena »zvezda«. Lahko rečem, da sem bila nekaj povprečnega. Naredila sem pač vse, kar sem morala, veliko več pa ne, ker se mi ni dalo in takim učencem pravim danes, da so »sezonski delavci«. Namesto za učenje sem popoldneve raje porabila za prebiranje knjig. Na srečo pa se mi ni bilo treba ne vem kako učiti za uspeh, ki je meni »zadostoval«.

Drugače pa sem v to šolo rada hodila (predvsem zaradi simpatije). Med temi šolskimi zidovi sem preživela veliko lepih trenutkov, bilo pa je nekaj tudi grenkih. Na srečo pa smo ljudje tako naravnani, da grdo radi pozabimo, ohranimo pa lepe spomine.

Slavko SENIČAR:

V osnovni šoli sem bil še dokaj miren učenec. »Odtргalo« se mi je šele v gimnaziji.

Ada STEGNAR:

Mislím, da nisem odstopala od povprečja. Razrede sem izdelovala z odličnim in kasneje s prav dobrim uspehom.

Marjeta ŠPILAR:

Kakor vsak človek, sem tudi jaz v osnovni šoli in kasneje doživljala uspehe, spoprijemala pa sem se tudi z neuspehi. Neuspeh me je naučil, da se moram boriti, če hočem doseči cilj, ki je pred mano. Uspeh pa mi je vlil zaupanje v lastne sposobnosti in prizadevanja ter me s tem spodbudil, da sem vztrajala pri delu in učenju.

Spoznanje, da brez truda ni uspeha, mi je pomagalo tudi v kasnejših šolskih letih, ko je bila učna snov zahtevnejša in ni šlo v glavo, ne da bi bilo treba veliko delati in se truditi.

Andreja VUKŠINIČ:

Majhna in drobna, s kratkimi lasmi. Kasneje sem zrasla, vendar sem bila veliko bolj suha, kot pa sem sedaj. Po uspehu pa sem bila povprečna učenka.

KAKŠNE UČITELJE STE IMELI NAJRAJE? KAJ VAM JE BILO PRI UČITELJIH VŠEČ, KAJ VAS JE MOTILO?

Jasmina BLAŽIČ:

Najraje sem imela učitelje, ki so poredko spraševali in dajali dobre ocene, kar se je kasneje izkazalo kot črna luknja v znanju. O tem so me sproti obveščali srednješolski učitelji.

Alenka DAKIČ:

Najraje sem imela razumevajoče učitelje, ki so učence radi pohvalili in pomagali v težavah.

Jožica KOVAČIČ:

Če ima učenec nek predmet raje kot ostale, je ponavadi tako, da ima tudi tistega učitelja najraje. Rada sem imela slovenski jezik – literaturo, spisje. Učila me je tov. Mestnikova. Vsa leta sem obiskovala recitacijski krožek, ki ga je vodila tov. Kocovnova.

Pri učiteljih mi je bilo všeč, če niso bili strogi, oziroma, če si lahko tudi z malo znanja prišel do dobre ocene. Motilo pa me je, da mi največkrat to ni uspelo.

Irena MEDLE:

Najprej sem imela take učitelje, s katerimi se je dalo pogovoriti in so razumeli težave najstnikov.

Mojca MILIČ:

Najrajši sem imela tiste učitelje, ki so znali prisluhniti našim težavam in so nas imeli za odrasle, ne pa za nemogoče

pubertetnike; tiste, ki so bili strokovnjaki na svojem področju, ki so znali dajati in zahtevati. Bili pa so tudi učitelji, s katerimi nikakor nismo našli skupnega jezika in je med nami rasel vedno debelejši zid.

Liljana MAVSAR:

Učitelje sem imela rada, kdaj pa kdaj se mi je pa tudi morda kakšen zameril. Pa ne zato, ker bi mi morda storil krivico, ampak sem bila sama kriva. Učence je potrebno včasih tudi pograjati, da se zavedo svojih napak.

Rada sem imela učitelje, ki so se znali učencu približati na prijazen, morda celo materinski oz. očetovski način. Takšne, ki so vlivali otroku zaupanje. Takšne, ki so že ob prvem stiku dali čuti, da nisi le eden izmed mnogih, ki ga obdajajo, ampak da se ti je pripravljen posvetiti. Največ lepega mi je dal učitelj, ki je bil predvsem človeški. Takšnih pa je bilo veliko in ko se sedaj poglabim v tista leta, sem prepričana, da so bili vredni vsega zaupanja in pripravljeni svojo človečnost in toplino razdajati vsem svojim učencem. Žal jim velikokrat tega nismo pustili pokazati. Bili smo premladi in nismo razmišljali veliko o tem, da je tudi učitelj predvsem človek, ki ga prizadenejo in potarejo ravno takšne stvari kot vse druge ljudi.

Vesna RAKUŠA:

Rada sem imela učitelje, ki so bili z nami razumevaajoči in nas niso preveč »gnjavili«. Rada sem imela učiteljico slovenščine, ki je imela čudovite razlage, zato mi je znanje, ki sem ga pridobila pri njej, ostalo do danes. Vsako, še tako pusto snov, je znala narediti zanimivo. Takrat smo bili tudi mi poskusni zajčki pri uvajanju novih učnih metod, predvsem skupinskega dela, dela v dvojicah in z delovnimi lističi.

Pogosto smo imeli hospitacije učiteljev iz drugih šol. Vem, da se nam je zdelo to strahno »fino«, še posebno, če smo znali prav povedati pred vsemi tistimi gosti.

Rada sem imela tudi razredničarko v petem razredu, ki nam je bila kot druga mama, vedno razumevaajoča, potrpežljiva in pripravljena pomagati.

Nisem pa marala učiteljev, ki so bili grobi, ki so nas zmerjali in poniževali, ki jih nikoli nismo videli, da bi se nasmejali.

Majda MOHAR:

Najraje sem imela učiteljice, ki so imele do nas učencev materinski odnos in bile do vseh pravične. Pri vseh teh učiteljicah me ni moglo nič motiti, ker so imele vse to, kar sem prej naštela.

Dušan PLUT:

Učitelje, ki so imeli svoje področje radi in so nam pri delu lahko največ pomagali. Najbolj všeč mi je bila pri učitelju njegova odkritost in pošten odnos.

Najbolj me je motilo šablonsko delo in togost pri delu.

Vanja MOKOTAR:

Najraje sem imela razumevaajoče učitelje in učiteljice, ki so mi nekaj dali in tudi pustili za seboj. Pri učitelju mi je najbolj ugajalo to, da je bil prijazen, družaben (da se je kdaj z nami smejal, zabaval...).

Pri učitelju me je najbolj motila nepravilnost do učencev in osornost.

Slavko SENIČAR:

Najraje sem imel učitelje, ki so znali stopiti iz svojih višin. Skratka, učitelje, ki jih verjetno pogrešate tudi vi.

Ada STEGNAR:

Nekaj učiteljev mi je ostalo v zelo lepem spominu. Večkrat se spominim gospe učiteljice Ivanke Mestnik, ki mi je vsadila ljubezen do materinega jezika. Spominjam se njene toplote in nasmeha. Prijetne trenutke sem doživljala tudi ob čudovitem poučevanju gospe Anice Šuštaršič, ki je pred šestimi leti, ko sem tudi sama začela učiti na naši šoli, postala moja kolegica. Spoštovala sem učitelje, ki so bili domiselni, ustvarjalni, ki so te lastnosti spodbujali tudi pri svojih učencih. Učenci smo takrat (tako kot današnji) čutili, kdo živi za svoj poklic.

Seveda ostane v spominu tudi kdo, ki nas ni razumel in s svojo nasilno avtoriteto ni bil preveč priljubljen.

Marjeta ŠPILAR:

Pri učiteljih mi je bilo najbolj všeč, da so razumeli in upoštevali želje, potrebe in mnenje učencev, kadar je bilo to možno. Rada sem imela učitelje, ki so bili duhoviti in so znali pouk popestriti tudi s pripovedovanjem svojih doživetij.

Andreja VUKŠINIČ:

Najbolj všeč so mi bili učitelji, ki so se tudi kaj pošalili z nami in so našli čas tudi za malo razvedrila med resnimi učnimi urami. Že nekaj let je, odkar sem zapustila to šolo kot učenka. Spomin na učitelje je še vedno prijeten. Tudi če me je kaj motilo pri njih, je bilo to tako malo, da so taki spomini že čisto obledeli, ostali so samo še tisti prijetni.

KO STE SE VRNILI NA OŠ GRM KOT DELAVEC (DELAVKA), STE GOTOVO OPAZILI VELIKO SPREMEMB. V ČEM?

Jožica KOVAČIČ:

Po štirih letih (leta 1979) sem se vrnila na OŠ Grm kot KV kuharica. Bile so spremembe med učitelji in ostalimi delavci. Mnogo jih je odšlo, nekaj prišlo, pa tudi v kuhinji ni bilo več tov. Somrakove.

Začetek mi kot kuharici ni bil lahek, toda v dveh letih se na vse privadiš.

Liljana MAVSAR:

Na nižji stopnji je veliko vredno že to, da so ukinili zvonec, ki učencem kroji čas. Zdaj so majhni otroci bolj sproščeni, saj prenehamo z učenjem tudi sredi dela, če je utrujenost prevelika in s sprostilnimi vajami nabereemo novih moči. Delavci šole so uvedli veliko sprememb v pouk. Sedaj je bolj zanimiv, bolj življenjski. Na nižji stopnji je veliko pouka skozi igro, kar je za mlajše učence še posebej pomembno, saj vemo, da se zelo radi igrajo. Tudi starejše učence – in celo odrasle – igra tako pritegne, da pozabijo na vsakdanje težave in se sprostijo.

Imam občutek, da je včasih učencu učitelj pomenil nekaj več kot človek, ki mu kar naprej nekaj »teži«. Ko včasih poslušam v zbornici svoje sodelavke, vidim, kako se trudijo, da bi vzpostavile prijeten, topel odnos do učencev in da bi to bilo obojestransko. Potem pa so žalostne, ker ni več veliko tistih lepih občutkov, ko sta se učitelj in učenec odkrito in brez žaljivih besed pogovorila o vsem, kar ju je težilo. Zares bi želela, da bi se imeli radi.

Irena MEDLE:

Zame je bila čisto nova nižja stopnja, ker je sama nisem obiskovala. Poznala nisem nobene sodelavke (učiteljice). Zanimivo je bilo srečanje z nekdanjimi učitelji – sedanjimi kolegi.

Andreja VUKŠINIČ:

Ko sem prišla v šolo kot delavka, sem opazila veliko novih obrazov. Tudi nekateri prostori v šoli so bili prenovljeni. Reči moram, da na lepše. Opazila sem tudi, da so bili učenci prvih razredov na prvi šolski dan lepo sprejeti, pogoščeni in vsakega je na mizi čakala rožica. Ko je naša generacija začela z osnovnošolskim izobraževanjem, tega ni bilo. Velika sprememba je tudi, da so uvedli fakultativni pouk francoščine in nemščine. Zelo obžalujem, da tega takrat, ko sem se jaz mučila na tej šoli, ni bilo.

Slavko SENIČAR:

Več otrok, večji vrvež, več hrupal. Hočete še kaj?

Ada STEGNAR:

Res je, da se je precej spremenilo, odkar sem sama hodila na to šolo. To pa je tudi prav, časi se spreminjajo in generacije odraščajo, zato se morajo spremeniti tudi načini in vsebine poučevanja. Dobro je tudi to, da je učitelj sedaj lahko bolj ustvarjalen in samostojen v svojih odločitvah, da mu sodelavci in vodstvo šole ob uvajanju novosti stojijo ob strani. Zal je le-ta moralna podpora sodelavcev in priznanje vas učencev zadnje čase tudi edina nagrada, ki so jo učitelji deležni v družbi.

Marjeta ŠPILAR:

Prej nismo imeli šolske trgovine, fakultativnih predmetov, COŠ in računalništva v šoli. Imeli pa smo podaljšano bivanje po pouku v nižjih razredih, dodatni in dopolnilni pouk, pionirsko in mladinsko organizacijo ZSMS.

Alenka DAKIČ:

V službo sem prišla leta 1978. Kot učenka sem zahajala po knjige v prostore knjižnice, ki so od lani ponovno knjižnica. Leta 1978 pa je bila knjižnica na balkonu nad avlo.

Jasmina BLAŽIČ:

Šolska stavba se je postarala, z njo pa tudi moje učiteljice. Le kuhinja ni doživela večjih sprememb!! Zamenjali so temno zelen tapison s svetlim linolejem, zato so prostori svetlejši in prijaznejši. Stene hodnikov so bogato pobarvane. Knjižnica je v novih prostorih. Drevesca okrog stavbe so postala drevesa.

Modernizirana in bogato opremljena (tudi z rožami, kot da bi bili zeleni vodje) je šolska hranilnica. Pretirane gneče pri »šanku« ni opaziti. Razveselila sem se šolske trgovine za pozabljivce in zapravljivce.

Mojca MIKLIČ:

Spremenila se je notranost šole. Društveni hodniki, kuhinja, mala telovadnica. Učitelji pa so ostali v glavnem isti.

Majda MOHAR:

Sprememb je veliko v načinu poučevanja, v otrocih samih. Dozdeva se mi, da smo imeli učenci včasih lepši odnos do učiteljic, do sošolcev.

Vesna RAKUŠA:

Včasih imam občutek, da to ni ista šola, na katero sem hodila nekoč sama. Kabineti in zbornica so bili »posvečena mesta« in nam niti slučajno ni prišlo na misel, da bi se po njih sprehajali tako, kot to počnete danes vi. Pa še šolski red! O, groza! Meni se je zdela, da je podoben zaporniškem. Med glavnim odmorom smo se morali sprehajati po avli v krogu, dežurni učitelj pa z nami v nasprotno smer. Kdor je skakal iz vrste in ni hodil tako, kot je bilo treba, jih je dobil po »buči«.

Hišni red je danes veliko bolj sprejemljiv za učence in učitelje. Odnosi med učenci in učitelji se mi zdijo bolj prijateljski, vsaj v večini primerov.

Dušan PLUT:

Spremembe so predvsem v načinu dela in medsebojnih odnosih, pa tudi v samem režimu življenja in dela na šoli. Mislim v pozitivnem smislu.

Vanja MOKOTAR:

Predvsem v šolskem programu. Režim je veliko milejši kot včasih. Pa tudi notranost šole je lepša, pestrejša in svetlejša.

FRANCI ŠKRUBEJ, hišnik:

Kot učenec sem bil nekje na sredini. Najbolj so me zanimali likovni in tehnični predmeti, kar me veseli še sedaj. Po vrnitvi na OŠ Grm sem opazil največ kadrovskih sprememb. Kot delavec pa mislim: če te delo veseli, imaš pri njem tudi uspeh.

KAKŠEN DELAVEC (DELAVKA) STE, OZIROMA SI PRIZADEVATE, DA BI BILI?

Andreja VUKŠINIČ:

Na delovnem mestu blagajničarke sem dobro leto. Prizadevam si, da bi delo opravljala vestno in dobro. Da hitro osvojim nove delovne naloge. Vsak človek je zmotljiv, tako tudi jaz naredim kakšno napako, vendar pa si prizadevam, da bi jih bilo čim manj in da bi dobro sodelovala z drugimi delavci in učenci OŠ Grm.

Irena MEDLE:

Prizadevam si, da bi bila taka učiteljica, kot so bili tisti učitelji, ki so bili meni všeč. Če pa sem taka, ne vem.

Liljana MAVSAR:

Prizadevam si biti učiteljica, h kateri bi se učenec v težavah lahko zatekel brez sramu. Rada mu dam dober nasvet, če ga pa ne morem dati, pa vsaj z razumevanjem poslušam, kaj mi ima otrok povedati.

Razumljivo je, da želim otrokom podati snov tako, da jo bodo razumeli, podati na različne zanimive načine. Želim v njih vzpodbujati ustvarjalnost, samostojnost pri delu. Rada bi delala z učenci tako, kot so nas učili, da moramo delati.

V teh časih, ko vse drvi brez postanka, pa bi si najbolj želela, da bi imela uspeh pri vzgajaju otrok v prijazne, poštene ljudi, v ljudi, ki so pripravljeni prisluhniti drug drugemu, v ljudi, ki mu bližnji nekaj pomeni.

Jožica KOVAČIČ:

Kakšna kuharica sem, bodo vedeli povedati drugi, jaz vem le to, da si prizadevam biti čim boljša.

Alenka DAKIČ:

Najbolj si želim dobre volje. Takrat je človek razumevajoč in mu nič ni težko.

Za dobro voljo pa mora vsak poskrbeti sam – tudi učitelj.

Jasmina BLAŽIČ:

Želim si, da bi se me moji sedanji in prihodnji učenci spominjali kot dobrega človeka.

Marjeta ŠPILAR:

Kot učiteljica si prizadevam, da bi se pri svojem vzgojnem delu zgledovala po tistem, kar so naredili dobrega moji učitelji, pa da bi popravila njihove napake, ki sem jih doživela (mislim na telesno kazeno).

Ada STEGNAR:

Čprav bi na to vprašanje najbolje odgovorili vsi moji bivši in sedanji učenci, si skraj upam trditi, da me ima večina mojih otrok – kot jih v sebi imenujem – o meni dokaj dobro mnenje. Poskušam jih razumeti, jim olajšati težke šolske trenutke in učiti s tako toplino, kot sem je bila sama deležna pri tistih učiteljih, ki jih še sedaj nosim v spominu. Pri tem mi veliko pomagajo tudi učenci sami, oni se učijo od mene in jaz od njih. Odkar pa imam svojega otroka, mi je otroški svet še posebej blizu. Precej »zaslug« za mojo odločitev za ped. poklic ima tudi moja »prosvetarska« družina. V vsaki veji se najde kdo, ki je »okužen« s tem poklicem in z njim sem takorekoč odraščala. Tu sem tudi dobila največ dragocenih nasvetov pri začetnih korakih poučevanja. Sama pa učencem poskušam posredovati del tiste moči, ki jo bodo potrebovali za uspešno oblikovanje svojega življenja.

Slavko SENIČAR:

Želim si, da bi bil pošten, dober... Ha – ha! Kakšen pa sem, veste pa vi bolje kot jaz.

Vesna RAKUŠA:

Kakšna učiteljica sem, to boste najlaže odgovorili vi. Trudim se pač, da bi bila dobra, kako pa mi to uspeva, pa presodite sami.

Dušan PLUT:

Kakšen učitelj sem, lahko najbolje vidite sami. Ocenjevali so me vaši predhodniki, vi in tudi bodoče generacije me bodo. Sam sebe človek težko oceni. Prizadevam si biti predvsem človek v pravem pomenu besede in tak upam, da bom za vas tudi dober učitelj.

Vanja MOKOTAR:

Kakšna učiteljica sem? Mislim, da bi morali to povedati moji učenci. Prizadevam pa si kot vsi drugi učitelji biti človeška. Prijazna, pravična, pač dobra.

Majda MOHAR:

Prizadevam si, da bi sledila vsem novim metodam poučevanja, da sem do vseh pravična. Rada bi, da bi bil razred kot ena družina, kjer bi se vsi lepo razumeli in spoštovali.

Mojca MIKLIČ:

V prvi vrsti si želim in si prizadevam, da bi ustvarila med učenci most prijateljstva, da bi se razumeli med seboj, da bi znali prisluhniti drug drugemu in da bi znali človeka vrednotiti in spoštovati z vsemi njegovimi dobrimi in slabimi lastnostmi.

DORIŠI!
BRADO!

+ ♥
MEDO!

Jaz sem mala ♪...!

NAJBRŽ IMATE DOSTI SPOMINOV NA OSNOVNOŠOLSKE DNI. SO VSI LEPI ALI SE NAJDE TUDI KAK TRPEK SPOMIN?

EX LIBRISI SO NASTAJALI POD KVALITETNIM PEDAGOŠKIM VODSTVOM ALENKE DAKIČ in DUŠANA PLUTA

MENTORJA: A. DAKIČ, D. PLUT

Jasmina BLAŽIČ:

Sem ena tistih, ki si bolj zapomnijo trpke spomine. Te imam v zvezi z glasbo, saj so mi zgodaj dopovedali, da nimam nobenih »šans« za pevko v šolskem pevskem zboru, še manj pa za solo petje. Moji športni dosežki niso bili omembe vredni, zlasti pri plezanju po vrvi in skokih v višino. Tek na 600 m pa je bila moja posebna točka! V petem razredu je začelo sošolce zanimati spodnje perilo deklet, vendar mojega, zaradi znane borbenosti, niso videli. Že takrat sem spoznala, da ne bom manekenka, zato sem se kar pridno učila – tudi tiste predmete, ki jih sicer nisem marala.

Alenka DAKIČ:

Spominjam se prijetnih ur pri likovni vzgoji. Zunaj sneži, mi slikamo, učitelj pa nam pripoveduje šalo. Nič kaj prijeten pa ni spomin na učitelja, ki je stresal slabo voljo v razredu.

Lepo nam je bilo na zaključnem izletu 8. razreda v Logarsko dolino.

Vesna RAKUŠA:

Nikoli nisem bila kakšen poseben matematik. Nekoč pa mi je uspelo pisati matematično kontrolno odlično. Ampak to ni bila navadna petica. Bila je edina v razredu. Kako mi je ta uspel ta podvig, ne vem, ampak dejstvo je bilo, da sem takrat edina pisala pet. Ko smo dobili liste nazaj, pa sem morala to svojo petico dokazovati pred tablo pred celim razredom, ker mi učiteljica ni verjela, da bi bila ravno jaz sposobna pisati najboljše.

Slavko SENIČAR:

Tudi trpek spomin je spomin in že samo dejstvo, da je to del preteklosti, ima kljub trpkosti svoj čar.

Ada STEGNAR:

Res je, da v človeku ostane cel kup spominov in res niso vsi prijetni. Toda sama sem po naravi optimist in starejša ko sem, raje se spominjam lepih trenutkov, manj prijetne pa odrinjam v pozabo.

Marjeta ŠPILAR:

Rada se spominjam plesnega tečaja v 8. razredu, saj mi ples še danes pomeni zadovoljstvo in je moj konjiček v prostem času.

V slabem spominu pa mi je ostala moja edina telesna kazen iz drugega razreda, ki smo ji rekli »za sladke«.

Andreja VUKŠINIČ:

Na osnovnošolske dni imam veliko lepih spominov. Imela sem dobre sošolce in učitelje. S sošolci se še zdaj srečujemo, da obujamo spomine. Vedno pa se vsakdo spomni le zanimivih in veselih. Edini spomin, za katerega bi lahko rekla, da je žalosten, je iz 1. razreda, ko je sestra zaradi mene dobila podpis, ker je udarila sošolca, ki me je zafrkaval.

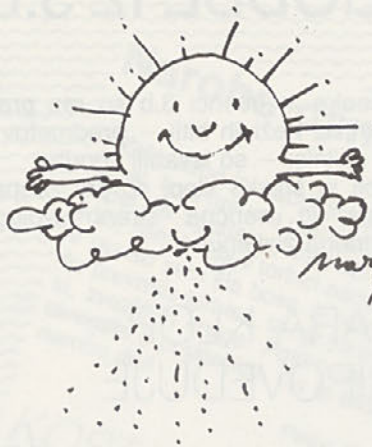
Dušan PLUT:

Trpkih spominov skoraj ni, ker le-te hitro pozabiš ali pa kasneje vidiš, da si lahko tudi sam pripomogel, da si se v določenem trenutku znašel v neprijetni situaciji. V glavnem so spomini kar lepi.

Jožica KOVAČIČ:

Spomini iz osnovnošolskih dni so večkrat zanimivi, včasih lepi, včasih pa tudi trpki. Ko odrasteš, jih skoraj pozabiš, toda ko začnejo v šolo hoditi otroci, se spomini ponovno osvežijo.

Letos sta moja otroka prestopila iz ene osnovne šole na drugo. Bilo je zelo težko, kajti prišla sta v novo okolje, novi sošolci, nepoznani učitelji. Prav tako je bilo tedaj, ko sem jaz prišla iz OŠ Katja Rupena na OŠ Grm. Težko je bilo, ko smo se konec osmega razreda začeli razhajati.

Vesel sem sročajiz
z Vami v nekdanjem
Ivanetičevem vrtu!
Prisrčno!

Marijan MAJČEK

Liljana MAVSAR:

Priznam, da mi je bil v mojih osnovnošolskih letih kakšen dan prava muka priti v šolo. Že zvečer sem se bala naslednjega dne. Ponavadi je bil vzrok spraševanje ali pa kontrolna naloga. Ali pa sem vedela, da bomo tekli pri telovadbi na 600 m. Groza! Saj mi bo še zraka zmanjkalo, da bom padla skupaj! Ali pa me bo sošolec poškopil z injekcijo, polno razredčene črne temperere (prejšnji dan sem ga namreč pri likovnem pouku s »tadelbelim« čopičem namažala po puloverju.)

Spomnila sem se na gospoda Bučarja, ki je bil v osmem a naš razrednik. Na koncu osmega razreda smo si vsi sošolci kupili bele majice in nanje dali odtisniti sliko z našim »Bučarjem«, ki jo je odlično naslikala sestra naše sošolke. To je bila velika buča z očmi, ušesi, rokami, nogami, obuta v teniske (gospod Bučar je namreč tekkel na dolge proge in to zelo dobro, kolikor vem), v eni roki pa je držala velikanski »cvek« (saj veste, »fiz'ka cveke prtiska«). Majico z bučo smo podarili tudi našemu Tonetu, ki jo je z veseljem oblekel.

Irena MEDLE:

Najde se tudi kak trpek spomin.

Mojca MIKLIČ:

Veliko je bilo lepih spominov, nekaj tudi trpkih; ampak danes gledam nanje čisto drugače kot takrat. Ob mislih nanje se le nasmehnem in si mislim: »Kako smo bili takrat neumni.«

Spominjam se, kako sem prvič in zadnjič v svojem življenju »špricala« pouk. Morali bi pisati kontrolko iz biologije. Ker pa nekateri – že tako »boljši« učenci – niso bili dobro pripravljene, smo šli prositi učiteljico, če bi lahko datum kontrolke prestavili. Toda ona ni hotela o tem ničesar slišati, zato smo sklenili, da bomo solidarnostno vsi špricali pouk, saj se vseh ne bodo upali kaznovati. Rečeno-storjeno! Kot miške smo se tiho pretihotapili iz šole in šli naravnost v cerkev, saj smo vedeli, da nas tam prav gotovo ne bo nihče iskal. Toda glej ga zlomka. Že pri igrišču smo srečali slavistko, ki nas je začudeno vprašala, kam tako številčno gremo. Povedali smo ji, da imamo prosto uro in si gremo v mesto ogledat znamenitosti. Vesela je bila, da smo se tudi mi spomnili nekaj pametnega in nas je pohvalila. Toda kaj hitro je spremenila mnenje, ko se je v šoli srečala z učiteljico biologije. Ne vprašajte, kakšne so bile posledice. Vsi smo dobili neopravičeno uro in opomin iz vedenja.

Majda MOHAR:

Lepo mi je bilo priti na novo šolo iz OŠ Katje Rupena (1. in 2. razred). Hudo pa mi je bilo, ko smo v 4. razredu zvedeli za tragično smrt sošolčeve mamice.

Maša FINK in
Suzana KRAŠOVEC, 8.c

Dr. Ana Benkovič
vesela sem, ke sem bila Ana, v Kebabih
prestopih, gost Salafjeva iz Gema.
Sarajevje je bilo zanimivo, predosem
pa mi je všeč, ke sta v Kebabih tako
zaoseti za kulturo.

Blanka Jurca

Ni lepša, da se pod tu lepim imenom
najlepših mojnosti lepih ljudi
gredo podpisovati Tak, kot sem,
igraj v ob

Tone Ramič

ZUR ERINNERUNG
AN MEINEN
BESUCH AN IHRER
SCHULE

UND HERZLICHSTEN
DANK FÜR IHRE
NETTE

GEHSTFREUNDSCHAFT
2. 3. 90
Hilf. J. Gallman

ZGODBE IZ 3.b

Učence in učenci 3.b so res pravi mojstri. Iz neživih bitij – predmetov v svoji učilnici – so izvabili zgodbe.

Stoli in šolske klopi so jim zaupali sončne in senčne strani svojega 20-letnega življenja.

STARA KLOP PRIPOVEDUJE

Stara sem že dvajset let. Veliko slabega, pa tudi lepega sem doživela. Menjavali so se učenci, deklice in dečki. Po meni so pisali, risali in packali. Tudi z nožkom so me rezali. Včasih je tudi kakšen utrujen otrok zaspal na meni. Otroci so imeli na meni knjige, zvezke, barvice, ravnila, šestila in druge šolske potrebščine. Veselila sem se skupaj z otroki, ko so dobili dobre ocene. Jokali smo skupaj, če so v zvezkih bile slabe ocene. Vesela sem, da se mi ni pripetila nesreča. Moji sosedi so poredni učenci polomili noge. Morala je na dopust, dokler je hišnik ni popravil.

Domen Plut, 3.b

Kdo je to?

Prvi ravnatelj
naše šole,
gospod Kute!

STOL

Tabla, stoli in klopi,
to v razredu vse stoji.

Stol pri oknu govori:
Noge vse me že bole,
ker se guncati ne sme.
Janez, porednej ti,
nehaj se že guncati.

Janez stola nič ne sliši.
Stol se hitro razjezi,
Janeza na tla spodi.

Stola noge vse bolijo
in si k hišniku želijo.
Tam se stol bo naš spočil,
novih spet moči dobil.

Stol bo v razred spet prišel
in si nekaj zaželel:
Nočem več Janeza,
hočem učenca drugega.

Martin Kaplan, 3.b

Danes je nedelja in šola je prazna. Učenci so doma, šolske klopi, stolčki, tabla in kreda pa se dolgočasijo. Dan je kot nalašč za pogovor.

»Le kaj počne Tine, ki se je lani tako pridno učil?« sprašuje stolček klop. Klop pa odgovora ne ve in tako se začneta pogovarjati o vseh tistih pridnih in malo manj pridnih, ki so hodili v ta razred in so sedeli za to klopjo na tem stolčku.

»Ali se še spominjaš Jožice, Boruta, Marka in Ane?« razmišlja klop.

»Le kako bi jih pozabil,« pravi stol, »ko pa so bili tako pridni, Borut se ni nikoli guncal na meni, saj je vedel, da nisem gugalnik in Anica se je vedno pogovarjala s tabo in zradirala vse packe na tebi. Zato pa sta bila Tadej in Maja prava lumpa, Maja je vedno risala zmaje, pa ne v zvezek, ampak nate. Guncala se je tudi rada, dokler mi ni zlomila noge. Joj, kako me je bolelo! Še dobro, da je bil tu striček hišnik, ki me je popravil.«

Pa Tadej, ki je vedno nosil s sabo mali nožek in je rezljal vame. Še dobro, da se je enkrat tudi sam urezal, je vsaj videl, kako to boli. Res, da sva že stara in nama manjka kakšen vijak, ampak za v staro šaro pa še nisva.«

Aleš A., 3.b

STOLOVA ZGODBA

Danes me je zbudila iz spanja Marta, ker je name vrgla (na moj hrbet) težko šolsko torbo.

Potem se je usedla name s tako silo, da sem si celo uro ravnal trebuh. Skoraj celo dopoldne je sedela na meni. Po pouku me je čistilka dala na mizo.

Eno uro sem poslušal brenčanje sesalcev.

Potem sem lahko mirno zaspal.

Marta J., 3.b

Tale gopca
Jasna je
novinarica,
le nam vedno
rado
pomaga!

STOL IN MIZA

Stol in Miza sta dolgo živela skupaj. Bila sta že stara. Stolu se je majala noga, Miza pa je bila črviva. Ko so ju peljali na odpad, je Miza vzdihnila: »Koliko ljudi se je pri meni najedlo!« Stol pa je rekel: »Koliko ljudi se je na meni odpočilo!« Bila sta zadovoljna.

Marko Zupančič, 3.b

Narobe dan v šoli

Zelo slabo je, kadar je narobe dan. To je takrat, ko ti gre vse narobe. Danes se mi je začel že zgodaj zjutraj. Ko sem prišla v šolo, sem imela v torbici samo eno copato. V razred sem šla bosa. V razredu se mi je še prevrnila torbica, iz nje so padli svinčniki, zvezki in knjige. Potem pa sem se še skregala s prijateljico. Da bi bilo čim manj narobe dni!

Petra Bobnar, 2.a

KOSTANJEV PIKNIK

Na začetku šolskega leta smo se zmenili, da bomo imeli kostanjev piknik. Nestrpno smo čakali, kdaj bo kostanj dozorel. Zmenili smo se, da bo piknik 25. 9., na petek. Zbrali smo se po tretji uri na Otočcu. Vsi smo bili zelo veseli, ko smo pripravili prvi ogenj. Prvi pečeni kostanji so bili boljše. Potem smo se igrali ob vodi in lovili po travniku. Imeli smo veliko kostanja, sladkarj in pijače. Popoldan je hitro minil. Ko se je stemnilo, smo morali domov. Na pikniku je bilo zelo lepo.

Zorica Djenadič, 2.b

STOL IZ 3.b

Sem stol iz 3.b razreda. Na meni sedi Nastja Mikač. Vsak dan se guga na meni in me ovija okrog nog. Včasih se guga tako, da me z glavo pritiska v steno. Kadar mi rišejo na trebuh in s škarjami praskajo glavo, takrat in s zborom in zajokam, vendar nihče me ne sliši. Jaz sem bratranec stola iz 1.b, na katerem je sedel Simon. Bratranec je sedaj invalid in ima bergle. Tarnal mi je, da ga to boli, da tega ni mogoče zdržati. Jaz pa še kar stojim in trpim. Upam, da bo bolje.

Naima Onerfelli, 3.b

PIKNIK

V soboto smo imeli pri Cestarški koči pod Gorjanci piknik. Zbralo se nas je kar dvajset družin in naša razredničarka. Kljub hladnemu vremenu nas ni nič zeblo. Očetje so zakurili dva velika ognja in pekli kostanje, jabolka in krompir. Mame so bogato obložile mize z različnim pecivom. Dečki so se igrali nogomet in košarko, deklice pa s punčkami. Pridno smo prinašali veje iz gozda in jih nalagali na ogenj. Tudi Denisov kuža se je veselil z nami. Staršem smo zapeli nekaj pesmic. Najbolj zanimiva pa je bila igra Med dvema ognjema, ki smo jo igrali s starši. Ob slovesu smo se dogovorili, da se bo naša velika družina še kdaj skupaj povesečila.

Učenci 2.a

NARAVOSLOVNI DAN

Imeli smo naravoslovni dan. Bili smo razdeljeni po skupinah. V moji skupini smo bili: Peter, Luka, Mirela in jaz. Ogledovali smo si vrt in ugotovljali, kaj raste na vrtu. To smo si zapisali. Tudi druge skupine so bile zelo zaposlene. Hodili smo po gozdu. Tam smo se malo odpočili. Morali smo biti pazljivi na pasti, ki so bile postavljene za lisice proti steklini. Videli pa nismo nobene. Poleg vsega tega smo videli štiri sme. Bilo je lepo.

Jerca Ahlin, 2.c

ŠOLA

S šolo same so težave,
kup nalog je in skrbi,
mama pa doma se dere,
cel popoldan se jezi.

Kar naprej mi knjige kaže,
naj učim se, govori,
očka najprej le poslušaj,
a potem še on teži.

Jaz pa si želim prostosti,
v naglici vse postorim,
s polno glavo učenosti,
se potepat odhitim.

Janja Vranešič, 4.a

NAŠI ŠOLI ZA ROJSTNI DAN

ŠOLA

Naša šola polna je umetnin,
tako je lepa, nam najlepša
in nas vedno veseli.

Tovarišice nas učijo,
vse dobro nam želijo,
nasvete nam delijo
in mi pridno se učimo.

Tinč Pož, 4.c

DVAJSET LET ŠOLE

Dvajset let si stara,
a za šolo si še mlada,
zelo nas imaš rada,
a nekateri ravnejo s tabo,
kot bi bila rolada.

Jernej Rok, 7.b

KDO JE UČITELJ

Učitelj je človek, ki veliko zna,
vsak dan nas v nova spoznanja pelja.
Učitelj je človek, ki ima otroke rad.
Večkrat nam pravi: »Vi ste moj največji zaklad!«

Učitelj je človek, ki včasih teži,
jezimo se nanj, kadar slabe ocene deli,
učitelj je človek, ki vidi vse,
moje roke, oči, celo v moje srce.

Učitelj je človek, ki sliši preveč,
napačen odgovor, moj listek šumeč.
Učitelj je človek, ki pobožati zna,
prazna brez njega bi šola bila.

Učenci 3.a

ŠOLSKO OKNO

Veliko je in stekleno,
z belo zaveso pokrito,
včasih je zatemnjeno
in tujim očem skrito.

Na šolskem oknu
visijo skuštrane glave,
gledajo v svet
in si želijo zabave.

Na šolsko okno priletijo
metulji, čebele in ptice,
ki zvončajo razposajen smeh
na otroško lice.

Po šolskem oknu škreblija dež,
veter snežinke prinese,
v razredu nastane glasen vrvež,
da se učilnica tresse.

Šolsko okno je velika stvar
za vse radovedne otroke,
skozenj prihaja ves svet
in mi mu podajamo roke.

Dopisniki COŠ

Sredi mesta hiša,
v njej živijo
Miša, Gregor, Maja,
Jaka, Žiga, Taja,
se učijo, veselijo,
kdaj kaj neumnega storijo,
včasih pa so pridni
in se lepo učijo.

Kdo ve, kaj ta hiša je?
Že dvajset let tu stoji,
otroški smeh se iz nje vali
in zdaj, za njen rojstni dan,
ji želimo vsi:
Naj še dolgo let stoji
in se z nami
znanja in uspehov veseli.

Učenci 2. d. razreda

NJENIH DVAJSET LET

Od nekdanj so šole slovele,
a lepše od grmske bilo ni nobene.
Mnogo je že pretrpela,
čeprav je bila včasih tudi vesela,
nas je vedno rada imela.

Alenka Kastelic, 7.b
Katja Kočevar, 7.b

LEPI STAVKI IN
PREGOVORI!

Šola je dobra učiteljica.
Za šolo ožmi možgane in znaj vsaj za trojko.
V šoli ni vse lahko, zato se kaj nauči.
Možgani ne smejo biti prazni.

ZATO JIH IMAŠ!

Lepa šola – lep vzgled.
Pri predmetu, ki ga imaš najraje, ti gre vedno najbolje.
Brez šole ni znanja.
Šola je včasih šola, včasih pa šala.
Čim več krožkov tem bolje.
Šola je tvoja najboljša prijateljica.
Šola je tvoj drugi dom.

Neva Vrčko in Mojca Grobovšek, 4.a

KAJ BI SPREMENILI NA ŠOLI

Radi bi imeli več telovadbe.
(Miloš, Kristina, Robi,...)
Pouk naj se konča ob 12. uri.
(Jelena)
Imeli bi več počitnic. (Maj)
Kupila bi nove klopi. (Jana)
Odmori naj bodo daljši. (Marko)
Vsak dan bi imeli glasbo. (Jure)
V razredih bi bilo manj otrok.
(Stane)

Učenci 2.d

ANEKDOTA

Pred časom se je ravnatelj naše šole na stadionu, kamor pogosto rad zahaja, pogovarjal z učenci ene od novomeških šol. Pogovor je tekel tudi o šoli in ravnateljih. Povedali so mu, da so z učenci OŠ GRM v zelo dobrih odnosih. Rekli so tudi, da se pri njih govori o grnskem ravnatelju, da po šoli ne kriči in se ga zato učenci manj bojijo. Tako mnenje mu je seveda ugalajalo in ga je razumel kot neke vrste priznanje, ki si ga je zapisal v spomin.

Naš ravnatelj pa se rad tudi pošali. Tako je ob neki priveditvi nekoč pred svojim govorom odklonil mikrofon s pojasnilom, da take tehnike ne potrebuje, ker ima dovolj močan glas, sicer ne bi mogel biti ravnatelj tako velike šole. Seveda se je tako pojasnilo takoj znašlo v beležnici prisotnega novinarja, ki pa ni vedel za mnenje naših prijateljev s stadiona. Le-ta je to šalo takoj prodal »eni gospe«. Gospa je že v naslednji številki Dolenjskega lista ugotovila, da so minili časi, ko so izbirali ravnatelje po moči glasu in da bo odslej treba pokazati tudi drugačne kvalitete.

Iz povedanega povzemamo naslednjo življenjsko izkušnjo: »Ne šali se, pa tudi če si ravnatelj.«

CEPLJENJE

Prvega aprila pride tovarišica v razred in reče: »Otroci, žal mi je, vendar razsaja neka huda bolezen, zaradi katere se morate vsi cepiti!

Bili smo slečeni že do spodnjega perila, ko tovarišica reče: »Ta bolezen se imenuje prvi april.«

Urška Povše in Andreja
Kastelic, 6.b.

ANKETA: ŠOLA NAŠIH SANJ

Hm. Program bi bil lahko manj »natrpan«. Pouk bi se lahko začel ob 8.30 in se končal najkasneje ob 14.00. Dodatni pouk bi se začel ob 8.00, tako bi lažje vstali.

Ana Hrast, 8.b

V moji šoli sanj ne bi bilo ocen. Seveda bi preverjali znanje, tako bi se kljub temu morali učiti. Slišala sem že za tako vrsto pouka, kjer pri več predmetih obravnavajo isto snov. Seveda pri vsakem predmetu iz svojega vidika. Tak pouk se mi zdi izredno koristen, predvsem pa zanimiv.

Ajša Robar, 8.d

V šoli bodočnosti bodo učenci že imeli računalnike, znanja se ne bo ocenjevalo, ampak se ga bo opisovalo z besedami.

Jure Kmet, 7.a

V šoli sanj bi bile računalniške učilnice, imeli bi fotokopirni stroj na žetone ali denar, tako kot imajo to v Avstriji. Prodajali bi žetone za avtomat za kokakolo in druge pijače, saj smo učenci velikokrat žejni, zlasti po telovadbi. Seveda, imeli bi tudi boljši kemijski laboratorij, mini kino in pa kolesarnico, ki jo že sedaj močno potrebujemo.

Janez in Boštjan, 8.b

Slišala sem, da na nižji stopnji ni več šolskega zvonca. To se mi zdi zelo v redu, ker učiteljica lahko prekine pouk tudi že po petih minutah.

Nina Rostočil, 5.c

V moji šoli sanj bi si učenci sami izbirali glavne in stranske predmete. Tako bi se vsak učil o tistem, kar ga zanima. Ocenjevanja ne bi bilo. Učitelj bi na koncu vsakega polletja s testom preveril znanje.

Sanja Ostojič, 8.d

Zgradili bi še en globlji bazen in bi se veliko, veliko kopali.

Uroš in Janez, 6.a

ANKETIRALI: BARBARA BAN in
KATARINA KLEPEC, 8.d

O VARNIH POTEH V ŠOLO

Vsak dan poslušamo in beremo o prometnih nesrečah, v katerih vsako leto umre ali je poškodovanih kar za dva razreda otrok. Vzroki teh nesreč so najrazličnejši: od nepredvidnosti otrok, do vinjenosti voznikov. Da bi zmanjšali število teh nesreč, si moramo prizadevati otroci in odrasli.

Hčerka: S čim bi lahko jaz prispevala k tem prizadevanjem?

Oče: Kadar greš v šolo, domov, na sprehod ali k igri, moraš hoditi po cestah in ostalih prometnih poteh previdno, premišljeno in disciplinirano.

Hčerka: Ali lahko to bolj podrobno pojasniš?

Oče: Kjer je ob cesti pločnik, hodiš po njem. Če pločnika ni, hodiš po skrajnem robu vozišča. Zunaj naselja, kjer ni pločnikov ali posebnih poti za pešce, hodiš po robu ceste v smeri hoje. Čez cesto moraš iti na označenih prehodih.

Hčerka: Kaj pa če prehod za pešce ni označen?

Oče: Tedaj moraš biti še posebno previdna. Preden stopiš na cesto, poglej najprej na levo in desno, nato prečkaj po najkrajši poti! Na ovinkih in drugih nepreglednih krajih ne hodi čez cesto! Poišči raje drugo primerno mesto za varen prehod.

Hčerka: Se ti zdi moja pot v šolo nevarna, saj moram kar nekajkrat prečkati cesto? Kljub temu da sem previdna, imam včasih občutek, da me bo kakšen avto kar odnesel s seboj. Vozniki namreč pogosto

pozabijo na začrtane prehode, zato mislim, da bi bilo pametno vsaj na prehodu glavne ceste postaviti semafor. Kaj pa ti praviš?

Oče: Tudi jaz mislim tako. Ta prehod je zelo nevaren, posebno še za učence nižjih razredov.

Hčerka: Mislim, da je nevarna tudi cesta neposredno ob naši šoli. Po njej neprestano vozijo avtomobili »avto šole«. Misliš, da so ti vozniki dovolj izkušeni?

Oče: Ne, vsekakor ne. Oni imajo premalo izkušenj, da bi v nevarnih situacijah pravilno ukrepali. Kaj hitro se lahko zgodi nesreča, kajti tudi vi učenci niste posebno previdni. Brezglavo skačete po cesti sem ter tja, ne da bi pomislili na nevarnost.

Hčerka: In kaj bi ti naredil, da bi bila moja pot v šolo varnejša?

Oče: Kot sem že dejal, bi postavil semafor na prehodu glavne ceste, na drugih mestih pa prehode vidno označil. Za ves promet bi zaprl tudi cesto ob šoli, predvsem pa bi vzgajal in učil vas otroke previdnega vedenja. Vedeti morate, da se boste le sami najbolj varovali.

Luka Leskovšek, 6.b

OTROCI IN VOJNA

Vsaka vojna zanika temeljne človekove pravice in svoboščine, za katere se je zavzemala tudi nekdanja Jugoslavija. V vojni se ne kršijo le mednarodne konvencije in pogodbe. Vojna najbolj ogroža človeška življenja, življenja otrok in njihovo prihodnost!

Otrokom se bo vojna zasidrala v njihovo osebnost, v njihovo zavest in čustva.

Ja se zovem Nenad Basta i došao sam iz Karlovca. Sada živim kod tete u Novom mestu. Zbog rata, u Karlovcu nema nastave pa me mama zato dovela k teti. Ovdje mi je vrlo lijepo. Pošao sam u školu i sada idem u 5.a razred kojem se zahvaljujem jer su me lijepo primili. U razredu sam našao prijatelje s kojima se sada igram. Škola u koju idem je vrlo velika. Kad sam kod kuće onda se igram, gledam televiziju i radim zadaću.

Svako poslije podne kad se vratim iz škole mama i tata me zovu preko telefona da me čuju kako sam, šta radim itd. Sa Majom i Sonjom se dobro slažem. Maja ide u šesti razred, a Sonja ide u drugi razred. Jednom u tjednu ja i Maja odemo u knjižnicu i ja posudim knjigu na hrvatskom jeziku koju onda čitamo. Preko subote i nedjelje kod kuće gledamo televiziju ili se vani igramo. Ja sada stanujem u Ulici Majde Šilc 21.

Svaki tjedan nas troje idemo u kino, da pogledamo jedan film. Kad se vraćamo kući onda si pojedemo jedan sladoled i veselo skačemo. Kad se završi rat ja ću onda otići kući, a Novo mesto će mi uvijek ostati u sijećanju jer mi je to jako lijep i drag grad.

Nenad Basta, 5.a

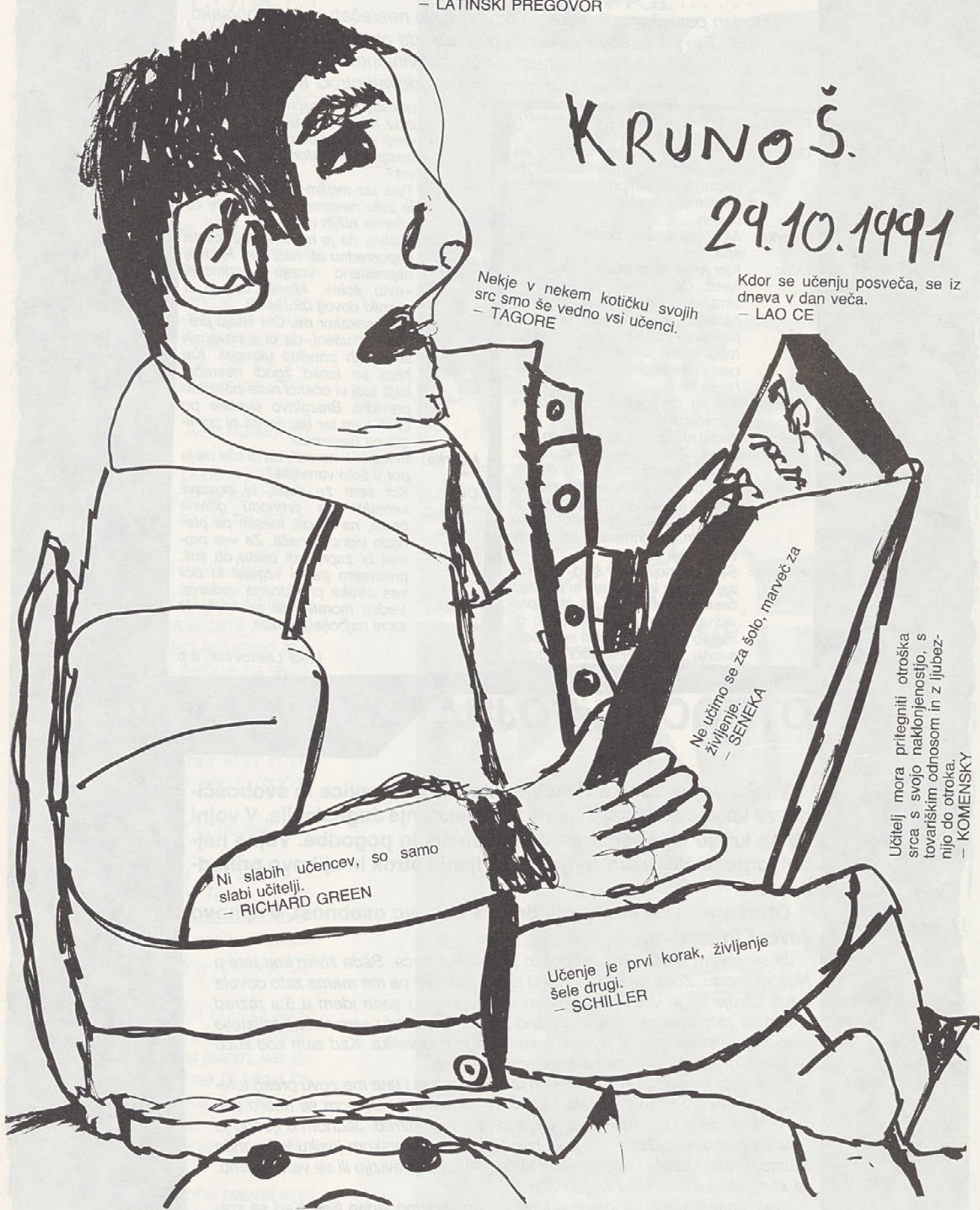
Ne misli, da si dober, če si naj-
boljši med najslabšimi.
- LATINSKI PREGOVOR

KRUNOŠ.

29.10.1991

Nekje v nekem kotičku svojih
src smo še vedno vsi učenci.
- TAGORE

Kdor se učenju posveča, se iz
dneva v dan veča.
- LAO CE

Ni slabih učencev, so samo
slabi učitelji.
- RICHARD GREEN

Ne učimo se za šolo, marveč za
življenje.
- SENEKA

Učenje je prvi korak, življenje
šele drugi.
- SCHILLER

Učitelj mora pritegniti otroška
srca s svojo naklonjenostjo, s
tovariškimi odnosom in z ljubez-
nijo do otroka.
- KOMENSKY

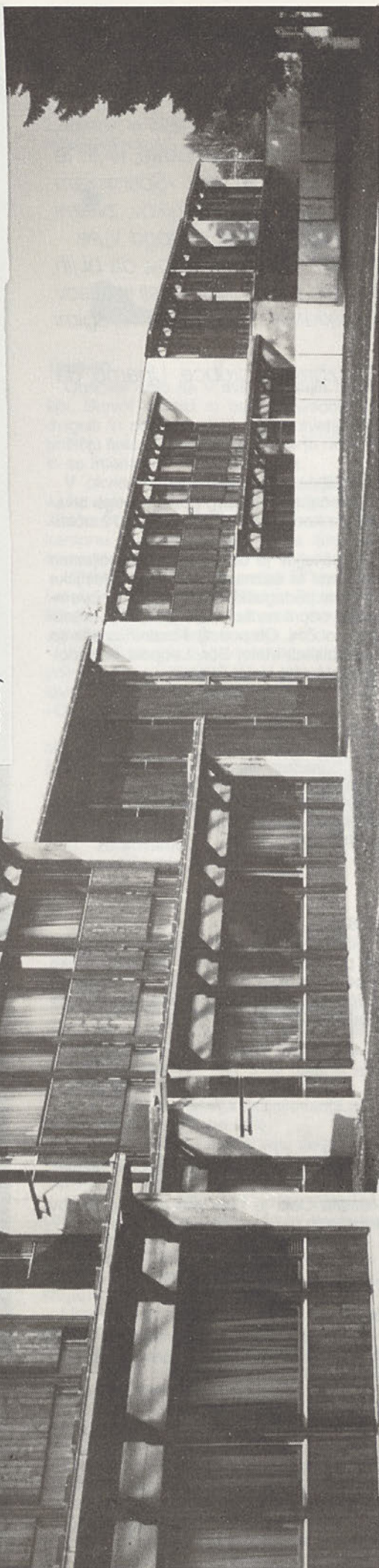
Maja Bizovičar, 7.b.
Urška Povše, 7.b.

Učenje brez razmišljanja je pra-
zno, razmišljanje brez učenja
nevarno.
- LAO CE

Imenitno bi bilo, če bi mogli ob 20-letnici OŠ Grm v šolskem časopisu objaviti imena vseh, ki so bili ali pa so grmski učenci. Pa ni mogoče! Saj veste zakaj. Še celo spisek delavcev šole bo zelo obsežen, a je za tako priložnost skoraj obvezen!

IMENA VSEH, KI SO BILI ALI SO ŠE ZAPOSLENI NA OŠ GRM:

(Seznam ni po abecednem redu, ampak po zaporedju sprejetja na delo.)

Marija Antončič, Franc Antončič +, Teodora Bajec, Staža Balabanič, Ana Bartolj, Terezija Bartolj +, Stanka Bele, Marija Berginc, Metka Blatnik, Gabrijela Bobič, Marija Bukvič, Danica Bunc, Bogdana Cibic, Štefka Cvitkovič, Tomaž Dobovšek, Francka Dular, Martin Fuis, Antonija Gabrič, Marjeta Gačeša, Vanja Gazvoda, Olga Golob, Niko Golob, Darinka Golobič, Slavica Gregorič, Albin Gutman, Marija Hočevar, Milena Hrovat, Marija Jereb +, Vera Kirm, Sonja Kocuvan, Marija Koren +, Stanislava Kovač, Jožefa Kovačič, Sonja Kuhar, Marija Medja, Alojzija Merzel, Ivanka Mestnik, Olga Milošević, Lidija Novak, Alojz Novak, Ana Pavlin, Marija Pavlin, Almira Penca, Dragic Peric, Alojzija Petrič, Marija Rajer, Jožica Rauh, Marija Rebernik, Marija Rotar, Majda Slijepčević, Ana Somrak, Rafko Stančič, Angela Suhadolnik, Marija Šolmajer +, Marija Šmajdek, Marjan Špilar, Marjeta Štor, Majda Šuln, Anica Šuštaršič, Ljuba Tovšak, Franc Turk, Marjanca Verček, Stanka Vukšinič, Miroslav Vute, Julijana Brulc, Vojko Oklešen, Marija Štih, Ana Cvetko, Stanka Nagelj, Marija Puš, Marjanca Klemenčič, Fanika Dragan, Dragotina Antončič, Irena Rozman, Ana Marija Staniša, Francka Mihelčič, Nika Hodnik, Ivanka Vidic, Štefanija Hrastar, Berta Kastelic, Alojzija Gregorčič, Anica Kosec, Anton Bartol, Vlasta Stokanovič, Jožica Somraj, Irena Jerman, Mira Željko, Anica Škedelj +, Frančiška Deželan, Marija Pavček, Pavla Jerman, Zlata Dobovšek, Cvetka Vovk, Zoran Poroč, Jožica Plantan, Jožica Piškurič, Zofka Lindič, Marija Brezovar, Matija Brezovar, Marija Novak, Ana Hladnik-Guštin, Darja Kastelic, Katja Bricelj, Darinka Gole, Katica Boštjančič, Marija Rabič, Jelka Simič, Alojz Rauch, Marjana Štern, Milka Starič, Jožefa Drab, Branka Kužnik, Miro Gutman, Sonja Simčič, Martina Turk, Jože Urbanč, Ivana Tanko, Martin Zaletel, Vera Kukovič, Milena Koprivnik, Anica Verbič, Alenka Dakič, Marija Nose, Tone Bučar, Marica Šramel, Vid Kastelic, Joži Kovačič, Jožica Meglič, Rafko Križman, Danijel Brezovar, Tilka Kaplan, Minka Črnič, Jožefa Kranjc, Marjeta Bračko, Terezija Kolenc, Edvard Kranjčič, Branka Moškon, Alenka Spasovski, Marjanca Radak +, Antonija Aupič, Rozalija Lenarčič, Tončka Blatnič, Marjana Nose, Stanimirka Obradovič, Bojana Kren, Slavka Judež, Danica Hočevar, Vesna Rakuša, Jožica Fink, Sonja Murn, Marija Zmajšek, Milica Miletič, Lili Vavžik, Zlatka Florjančič, Ana Gornik, Marjana Petrinčič, Radmila Marjanovič, Dušan Plut, Olga Bukovec, Vojka Đokič, Vanja Štrasner, Silvo Zupančič, Karmen Novak, Vanja Mokotar, Ana Lipovec, Vesna Mušinovič, Franci Škrubej, Majda Bojanc, Ada Stegnar, Darko Cujnik, Mateja Grahek, Mojca Miklič, Vojka Cvitko-Macedoni, Azemira Subašič, Darja Kavšek, Renata Stezinar, Alenka Kukovec, Romana Sertič, Milena Šabič, Mirjana Malešević, Božica Rozman, Slavko Seničar, Branko Šuster, Andreja Spudič, Olivija Metelko, Ljiljana Mitič, Jožica Schweiger, Irena Medle, Nada Luzar, Greta Hren, Velimira Sačer, Marta Goršin, Mateja Goršin, Sonja Čibej, Andreja Vukšinič, Majda Mohar, Liljana Mavsar, Marjeta Špilar, Irena Može, Milena Čopič, Jasmina Blažič.

ŠOLSKA KRONIKA

»Ob 20-letnici bi bilo zanimivo zbrati vse vidnejše rezultate, ki jih je šola dosegla v tem času,« je predlagal prvi ravnatelj šole. »Spominjam se nekaterih: nagrade likovnikov, diplome in pokali športnikov, zvezni prvak v matematiki, atletski prvaki Slovenije,« je dodal gospod Vute.

Pobrskali smo po knjigah in izbrskali toliko vidnih uspehov, da bi jih bilo kar za cel časopis. Prav tako imamo celo knjigo lepih misli in vtisov s srečanj učencev s pesniki, pisatelji, ilustratorji, humoristi in drugimi umetniki.

Tako smo iz dvajsetletne bogate bere izbrali le drobce. Upamo, da s srečno roko!

1971. leto

je prineslo v organizacijo osnovnega šolstva v Novem mestu izreden napredek.

Poleg dveh starih osnovnih šol, ki sta utesnjeni sprejemali pod streho 2200 otrok v dveh izmenah, sta bili zgrajeni novi šoli: na Grmu in v Bršljinu. Tako ima Novo mesto od leta 1971 štiri osnovne šole in vsi učenci pouk dopoldne.

Prvi ravnatelj šole je bil Miroslav Vute, pomočnik ravnatelja pa Martin Fuis. S sklepom občinske skupščine je grmska šola postala hospitacijska šola za vzgojo in dopolnilno izobraževanje učiteljev na Dolenjskem.

Učiteljski zbor je štel 46 članov. Delovno skupnost so sestavljali še socialna delavka, knjižničarka, tajnica, računovodkinja, kuhinjsko osebje, snažilke in hišnik.

Blizu 900 učencev je začelo s poukom 6. septembra 1971. Učenec 8.c razreda Tamar Čefarin je tega leta dosegel 1. mesto na zveznem tekmovanju mladih matematikov.

Šolo je obiskal predsednik IS skupščine SR Slovenije Stane Kavčič.

1972/73

Učiteljski zbor se je povečal za štiri učitelje. V pohodu za pusta je sodelovalo 500 mask z grmske šole.

Šola je imela republiške prvake v atletiki. Navezala je bratske stike z OŠ Aleksa Santič v Beogradu.

Pod vodstvom M. Fuisa je šola izvajala hospitacijske natope za učitelje Dolenjske.

Pet novomeških šol se je spojilo v enotno vzgojnoizobraževalno organizacijo z nazivom »Osnovna šola Novo mesto«.

1973/74

Pionirji grmske šole so sodelovali na XII. zletu bratstva in enotnosti treh republik v Novem mestu.

1974/75

Povečal se je obseg podaljšanega bivanja. Na koncu leta je bilo v PB 272 učencev.

23 učiteljev je delalo po hospitacijskem programu in seznanjalo učitelje Dolenjske z novimi pedagoškimi pristopi. 27. novembra so odprli na šoli prvo pionirsko hranilnico v občini. Ob podelitvi bralnih značk so šolo obiskali Matej Bor, Leopold Suhadolčan in Metlita Vovk-Štihova.

1975/76

Zaradi večje količine snega so po odloku republiške sekretarke podaljšali zimske počitnice za dva dni.

1976/77

Oddelki podaljšanega bivanja so pripravljali pogoje in prehajali na začasno obliko celodnevne šole.

Učenka Jasna Dokl je postala državna prvakinja v gimnastiki.

1977/78

Ravnatelj OŠ Grm je postal prof. Marijan Špilar.

Jasna Dokl je ponovno osvojila naslov članske državne prvakinje v gimnastiki.

1978/79

Razredna stopnja je prešla na novo obliko celodnevne šole – zaradi družbenih potreb.

1979/80

Pionirji, mladi člani RK, so opravili akcijo zbiranja odpadnega tekstila (2561 kg!).

Pokrovitelj šole IMV je za izlete učencev prispeval brezplačne prevoze.

Razširitev kuhinje.

1982/83

Upokojil se je pomočnik ravnatelja in pedagoški svetovalec Martin Fuis. Po njegovi zaslugi se je grmska šola uveljavila po vsej Sloveniji zaradi hospitacijske dejavnosti.

Pomočnica ravnatelja je postala Olga Golob.

1983/84

28. oktobra so odkrili spominsko ploščo v avli šole in jo poimenovali na pobudo borcev 15. divizije v OŠ 15. divizije Grm.

Začeli smo delati na šolskem vrtu ob grmskem gradu.

1985/86

Učenci naše šole so nas uspešno zastopali na prvi atletski olimpiadi v Novem mestu.

Odbojkarji so na republiškem prvenstvu osvojili 1. mesto. Šola je opremila učilnico z računalniki.

Dozidali smo novo učilnico in kabinet.

1984/85

Začela se je akcija za prizidavo nove učilnice. Pri pouku se uveljavljajo miselni vzorci. Pedagoška svetovalnica ima zasluge za uvajanje Buzanove metode. Uvedli smo fakultativni pouk nemškega jezika v 4. razred in računalništvo v 7. in 8. razred.

1986/87

V COŠ smo uvedli predmetni pouk telesne vzgoje in fleksibilno diferenciacijo pri matematiki v 4. razredu. Učiteljski zbor se je – z namenom poglobiti medsebojno sodelovanje – srečal z delavci Dolenjskega muzeja, ki so predstavili vse dejavnosti in vodili ogled oddelkov. Sodelovali smo v delegaciji pionirjev Novega mesta, ki jo je na srečanju mladih Evrope vodila Branka Moškon.

1987/88

Končala se je prenova učnih načrtov v OŠ, ki je potekala od 1983. leta. Kulturno-zgodovinsko bogastvo Kapitlja in versko vzgojo učencev je učiteljskemu zboru predstavil gospod Lap. Učenci šole so bili zelo uspešni tudi na republiških tekmovanjih:

- 2 učenca sta pridobila zlato Vegovo priznanje,
- računalničarji so bili ekipno prvi,
- mladi tehnikarji so osvojili 1. mesto pri delu s klip-klap,
- zgodovinska naloga Izvor krajevnih imen je bila ocenjena z 2. republiško nagrado.

1988/89

Odpri smo šolsko trgovino pod mentorstvom Anice Šuštaršič. Učenci 5. razreda so se lahko odločili za fakultativni pouk francoskega jezika, ki smo ga organizirali na pobudo in s pomočjo IMV. Učiteljem Ljubljane in okolice smo prikazali delo z miselnimi vzorci.

1989/90

Obnovili smo tla v avli, spodnjih hodnikov, likovni učilnici in mali telovadnici ter dvignili in obnovili strop ter razsvetlavo v pritličju šole. Šolska knjižnica se je razširila in se intenzivno vključila v pouk.

V okviru strokovnega usposabljanja je naše delo spremljal učitelj iz Švice Franz Zihlmann. Švicarsko šolo sta spoznavali v kantonu Luzern učiteljici Milka Starič in Irena Medle.

Učitelji šole smo se srečali in izmenjali izkušnje z zborom OŠ Bratov Ribarjev iz Brežic. Srečanje smo kulturno obogatili z ogledom Posavskega muzeja.

V težnji za čim boljšim strokovnim izpopolnjevanjem je šest učiteljev aktivno sodelovalo v dopisno konsultativnem tečaju »Osiješki model OŠ«.

Skupina ustvarjalnih učiteljev je uresničila idejo o popestritvi kulturnega življenja šole z organizacijo grmskih srečanj.

Učenci – kiparji so ob sodelovanju učiteljev lik. in teh. vzgoje oblikovali lesene skulpture za estetsko ureditev vhoda v šolo. Oblikovanje je omogočila z darovanjem lesa Obrtna zadruga Hrast.

1990/91

– Nadaljevali smo z obnavljanjem in urejanjem šole: obnovili in zamenjali smo tla v telovadnici in hodniku v nadstropju za predmetno stopnjo, kjer smo dvignili tudi strop in namestili svetlobne kupole.

– V obliki akcijskega raziskovanja smo oblikovali nov hišni red šole.

– V sodelovanju z IMV smo zelo uspešno organizirali šolo v naravi za učence 6. razreda v Privlaku pri Zadru.

– Realizirali smo dva velika projekta: Dane Zajc v besedi, sliki, igri in glasbi ter Renesansa: Gallus, Shakespeare.

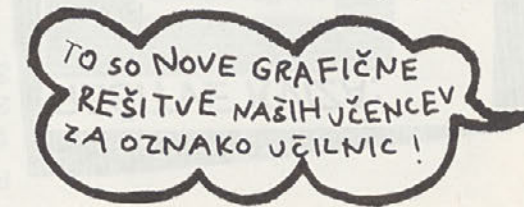
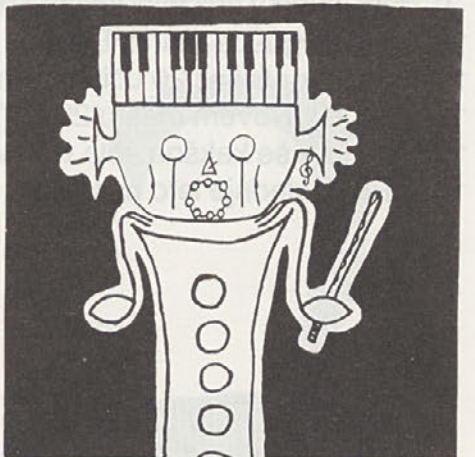
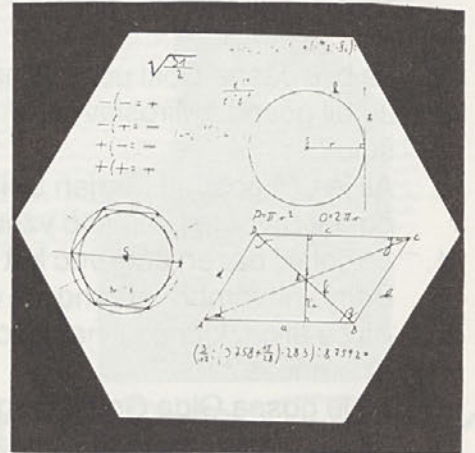
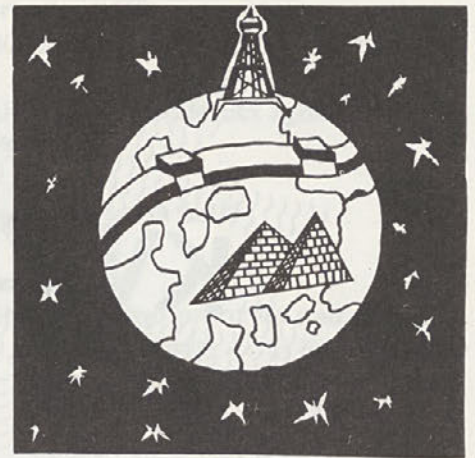
– Sonja Čibej je s pevskimi zbori pripravila novoletni koncert za starše in ostale krajanje.

Likovniki so opremili šolo s slikarsko reliefno kompozicijo Pustne maske in leseni reliefi Bajke in povesti o Gorjancih, ki so jih izdelali v junijski kiparski koloniji pod vodstvom Branka Šusterja.

Uspešno šolsko leto smo zaključili z osvojitvijo:

– 2 zlatih Vegovih priznanj in z zlatim priznanjem v tekmovanju v angleškem jeziku. Organizirali smo osem okroglih miz z aktualnimi temami.

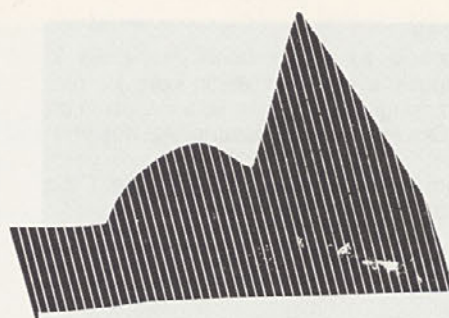
– Učitelji so se na seminarjih v Nemčiji in Italiji seznanili z Waldorfsko in Montessori pedagogiko.

KVIZ!

1. Je bila Jasna Dokl učenka naše šole? DA NE
2. Je bil gospod Miroslav Vute 1. ravnatelj naše šole? DA NE
3. Ali je učil gospod Marjan Špilar, še preden je postal ravnatelj, telesno vzgojo? DA NE
4. Je šolski bazen dolg več kot 35 metrov? DA NE
5. Bomo novembra praznovali obletnico šole? DA NE
6. Ali se ulica, kjer stoji naša šola, imenuje Kristanova? DA NE
7. Ali je gospa Olga Golob blagajničarka? DA NE
8. Ali je gospa Lidija Novak socialna delavka? DA NE
9. Ali imajo v knjižnici knjigo Mladost na stopnicah? DA NE
10. Ali uči gospa Marija Berginc 5.b? DA NE
11. Je na naši šoli 20 učiteljev in učiteljic? DA NE
12. Ali je v Novem mestu 20 šol? DA NE
13. Ali ima še kakšna šola v Novem mestu bazen? DA NE
14. Bo naslednje leto naša šola stara 21 let? DA NE

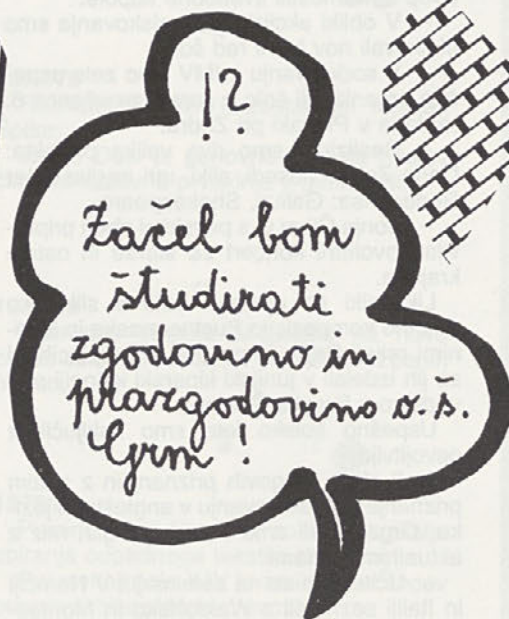
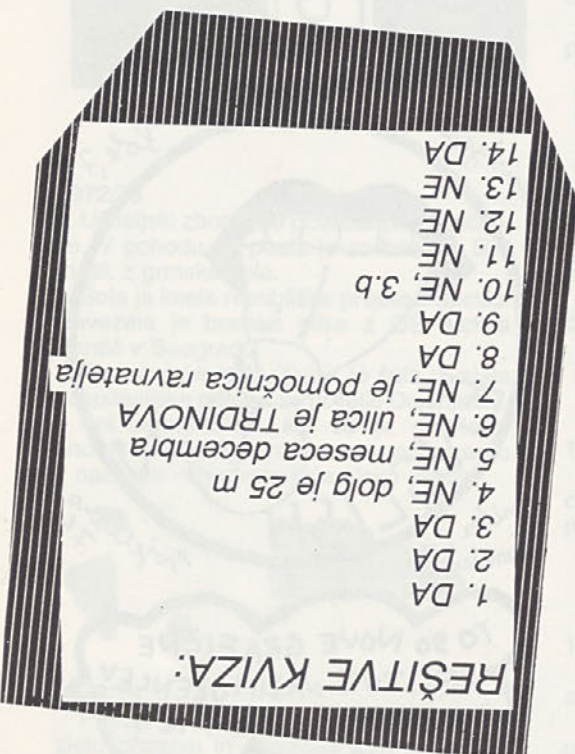
Andreja Kastelic, 7.b
 Alenka Kastelic, 7.b
 Katja Kočevar, 7.b

VPRAŠANJA

1. Ali je bil na šoli pred Marjanom Špilarjem še kakšen drug ravnatelj?
 DA NE
2. Koliko učiteljev je na šoli?
 a) 1 b) 48 c) 52
3. Katera učiteljica je hodila na našo šolo kot učenka, sedaj pa tudi uči?
 a) Marija Pavlin b) Vesna Rakuša
4. Ali bi naša šola morala biti večja?
 DA NE
5. Ali je naša šola največja v Novem mestu?
 DA NE

Tina Krnc, 6.b
 Livija Majerle 6.b

Beži
mostarino
križankos!

KDOR UČI

DOMAČE
BRANJE →

BEREŠ.....

PRI POUKU
PIŠEŠ V →

ETIKETA

NALIVNO
PERO →

TELOVANJA
↓

RAČU-
ŠTVO
↓

KDOR →
KUHA

OD
GOLA →

KE →

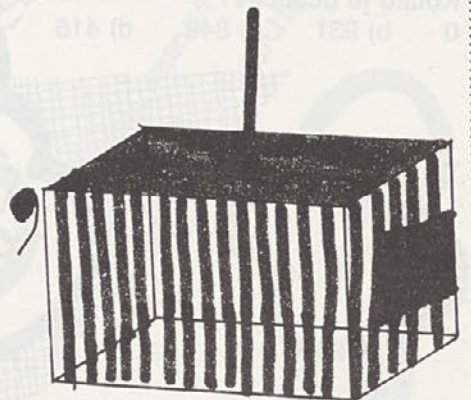
LIKOVNA
..... →

TE →

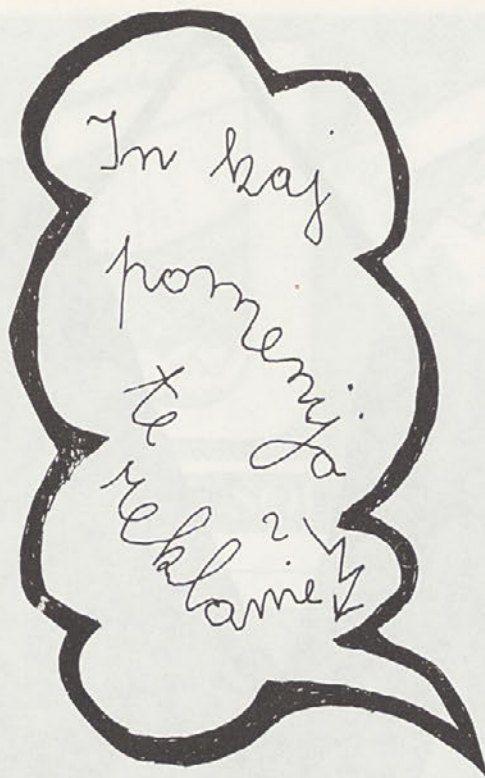
VAJE
IŽ SL →

KE =
KEKSEK!

Je mpleh i
resilina

MARKO DVORNIK, 7.b

Informacijski inženiring
Trdinova 4
68000 Novo mesto

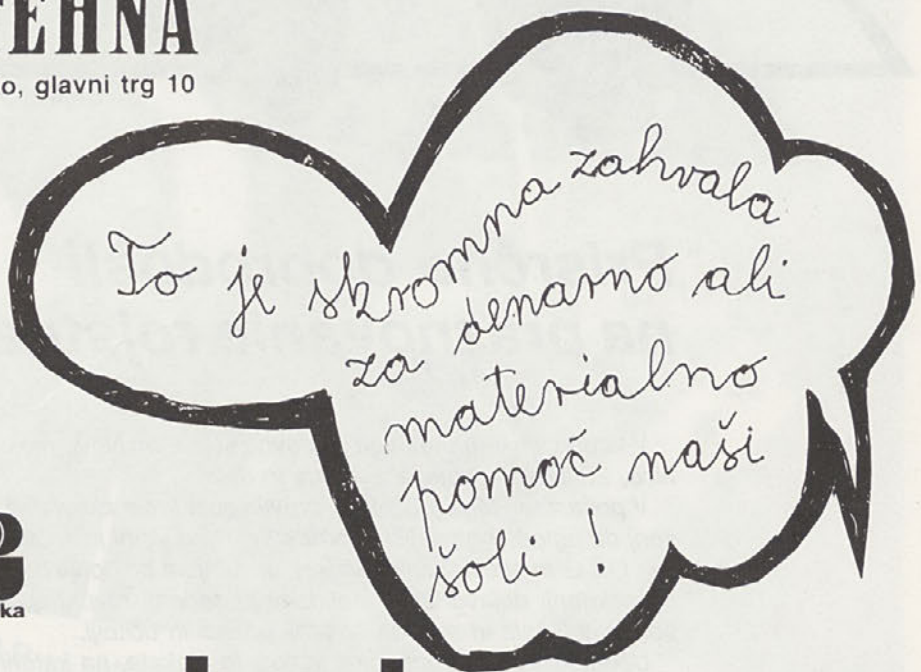
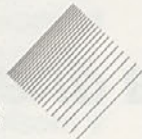
TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO

NOVOTEHNA

68000 novo mesto, glavni trg 10

**tiskarna
novo mesto** p.o.

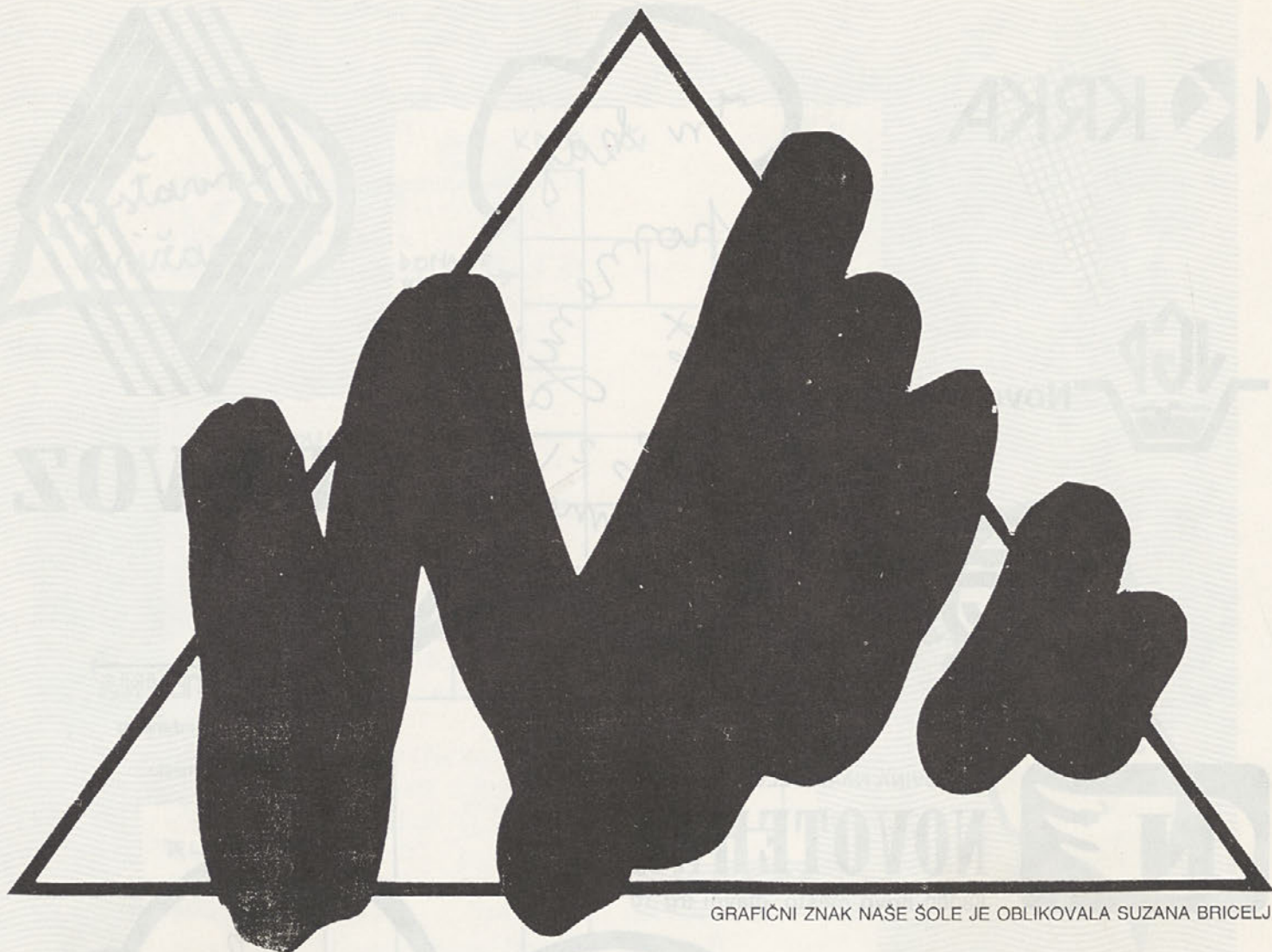
68001 Novo mesto, Ragnvska 7a
telefon: (068) 21-134; 22-551, poštni predal 138
tek. račun 52100-601-10472 pri SDK Novo mesto

UREDNIŠKI ODBOR: učenci in učenke 6.b, 7.b, 8.a, 8.c in 8.d ter Marjana Štern

GRAFIČNO IN LIKOVNO OBLIKOVANJE: Urška Vovko, Manca Guštin, Monika Turk (vsi iz 7.d), Maja Bajraktarevič in Tomaž Adamovič (oba iz 5.c) ter Janko Orač, Mihela Kren in Branko Šuster

TISK: Tiskarna Novo mesto
ŠTEVILO IZVODOV: 1.000
Cena: 30 SLT

GRAFIČNI ZNAK NAŠE ŠOLE JE OBLIKOVALA SUZANA BRICELJ

Prisrčno dobrodošli na praznovanje rojstnega dne

V letošnjem letu praznuje Osnovna šola Grm Novo mesto pomembno obletnico, 20-letnico svojega življenja in dela.

V počastitev tega jubileja pripravlja šola vrsto aktivnosti: od športnih tekmovanj do ogledov gledaliških predstav. Pred vami je šolski časopis, ki predstavlja OŠ Grm skozi njenih dvajset let. V njem so dobili besedo naši bivši učenci, nekdanji delavci šole, nekdanji in sedanji ravnatelj, predstavnik staršev, pokrovitelj šole in seveda sedanji učenci in učitelji.

Učenci izdelujejo priponke, vizitke in plakate, na katerih je novi znak naše šole. Likovniki pripravljajo razstavo, športniki šaljiva športna tekmovanja, pevci koncert pevskega zbora. Za starše naših učencev bo nemara najbolj zanimiv dan odprtih vrat šole, ki bo v soboto, 7. decembra, ob 8. uri za nižjo in ob 10. uri za višjo stopnjo.

Osrednja svečanost bo v petek, 13. decembra, ob 17. uri v avli grmske osnovne šole. Prisrčno dobrodošli, nekdanji in sedanji delavci šole, bivši učenci, starši, predstavniki oblasti, novinarji, stanovski kolegi in ravnatelji drugih šol ter naši prizadevni zunanji sodelavci!

Kljub težkim, praznovanjem nenaklonjenim časom vas prijazno vabimo na plesno-glasbeno predstavo V osemdesetih dneh okoli sveta, na sprehod po naši šoli in prijateljski klepet! Ne obljublamo enkratnega doživetja, najbrž pa vam bo v zadovoljstvo, če boste skupaj z nami ujeli utrip radoživosti in zagnanosti generacij, ki se sedaj vzgajajo na naši šoli.

M. Š.